

آزاد بیان

۱۰۰ ع. سیمین

آغوش
۹۲۲

اجتماعی، تربیوی، ادبی آیلق مجموعه در

سایه
۱۷

مندرجات

دوقور شفیق حسین
صدرالدین جلال

وداد نیم

ع. د

مدوح نجدت

ر

ق.

یکی ملت مجلستنده مظلوم نه بکله بور
خواه مکومنته معارف تشکیلی

قوز کیا بمنزراعت محاسنکی میده؟

آملایا به یوسروه

بین الدول مناسبات

کنبلک والشیبی کنجلکی

سفائیں تجارتی قابض اندری

بوموتی عمدتی غرہ روی

قاریقاور : باقیکلر قارشیستنده تشکیلاتنہ عملہ

توزيع علی

باب عالی جاده سنندج چفتگی گشتگانه

اداره خانه

نور عثایہ جاده سنندج اقبال قرائتخانہ ای انصالندہ

فیضانی ۱۰ غر و شدر

جهان برادر مطبوعاتی

یکی ملت مجلسندن خلق نه بکله یور ؟

و اقتصادی انکشافی ده استرام ایتدیکی جمهنه، بواینکی مسئله بربرینه صیق بر طرزده. صربودر ... و متوازیاً تدقیق ایدنلیدر.

**

متباوزله قارشی، ملت افرادینک سلاح قوتیله، الده ایتدکلری پارلاق موقتیلر و صوک ظفر کوز اوکنه کتیریله جک اولورسه، امضا ایدینلن صلحک، الده ایدله سی میکن اولان مصالحه لرک اک مکملی اولدیغی انبات ایتمک بر آز کوج برایشدر. هیچ شبهه ستر، بزم ایچون اراضی مسئله لرندن دها پک مهم اولان، اقتصادی و مالی مسائل ایدی. بونلردن مستقبل انکشافزه تعاق ایدن بعضلرینک، معاهده خارجنه معلقه ده. قالماری، ندرجه به قدر دوغه و اولدیغی، بوراده مناقشه ایده جک دکاز، احتمال، هر پایلان پک بوبوک فدا کارقلر، پک بیور غون و مضطرب بر حالده بولنان ملت، یکیدن قاتی ایثار ایتمکه محبور اوماق تهیکسته معروض براقامنی استهداف ایدیسوردی. بولیه بر تهیکه نک موجود اولدیغنه ایتنا نامقامه برابر، بو وادیده بر مناقشه یه کیریشمک زمانی چکدیکنی و بوندن بیوک بر بر قائدہ مأمول اولمادیغی ظن ایدیسورز.

واز قناعته بزرگ ملت مجلسندده، بو خصوصی ده اوزون مذاکره جریان اینه جکدر. مجلسک ایلات ایشنا تشکیل ایده جک اولان معاهده نک تصدیقی، ملی مسائلده تورکلری، جهان افکار عمومیه سنه قارشی، متساند بر کته حالتده کوستره جک پر ماسمند عبارت اولاً جقدر. ملت و کیلری، بوصورتله، صلمی، یا پانزه لک، حربي قازانغه، دلات ایتدکلری اونو تمادقانه ایلهار ایتش او لا جقلردر. بوبیسیط فقط مهم قراری ویرمکه، ملت مجلسی،

تورک ملشک مستقل یاشامق حقنی، اشکاره ایدنلره قارشی، آچدیغمسز قاتلی مجادله هی تعقیب ایدن تو فرانس و مذاکره دوره سی ده نهایته ایردی. بیتمز تو کنمز پازار لقلردن، تمدید لردن، قور ناز لقلردن صوکرا نهایته، اسلاف باز رکان حکومتلرینک آچیق کوز و کیلری مالی و اقتصادی متفعلرینی صاغلام قازینه با غلاد قلرینه قناعت کتیره رک معین حدود لر داخلنده حاکمیت حکمیزی تصدیق ایدن عهدنامه یه واواکا متفرع مقاوله لره امضالرینی وضع ایتدیلر. بوصورتله او زون فاحجه هه سکلا، خاتمه چکلمش او لیور.

سکلا، دیورز، چونکه او ته دنبری اصرار ایتدیکمز او زرده، اوروپا سرمایه دارلری بزی مستقل بر حکومت طایحله، ژوت منظر مزی واش قابیتلر مزی طمعکار. جهنسه استثمار ایتمک و دولا پیسیله تورکیایی اقتصادی قابیتلری آئنه آماق یتندن وا زکچمنش او لیورلر. بوندن صوکرا، مصالحانه واسطه لر و تضییقاتله، بزم قارشی، طوب و توفیکه او لدیغندن دها پک مدهش بمحابه داعلان ایده جکلر دره، بمحابه بر ملتلر محابه سی دکل؛ بر صفت محابه سی او لا جقدر: جمهه لرک بزده، همکت اهالی سمند او لان شریکلری، قومیسیون خیلری، سیمسارلری واجر تلی و کیلریله متحداً حرکت ایده جک اولان اوروپانک سرمایه دار صنفی؛ دیکرندده فقیر واور طه حالنی کویلو واش جیلر مزدن ترک ایدن همان بتوون تورک خلقی - یعنی چالیشانلر صنفی - اخذ موقع ایده جکدر. ایشته خلقه ز، یکی ملت مجلسنک، کذب و ریاه بور و نمش بوكور و لتو و پاتیر دیسز چتیان جدالی حسن اداره ایتمسنه استغار ایدیسور. بوجمال عینی زمانده مجلسک است اعماری نی

اولدینی شبه سزد. صلح دوره سنه کیهه رکیز من تذبذبات و تغیراتی تقيید ایدن بتوون با غلر چو زوله لیسدر. آنچق بو شرط ایله در، که هر کس قابلیت لرندن اعظامی استفاده بی چیقاره بیلیر. ملی واراقلر من ده آنچق بو سایه ده آرزو ایتدیکمزن سرعتله آرتار.

بوکون، حق بعض احواله، فنا عنتر منی، اجهاد لر منی اظهار و تعمیم ایتمک بیله بر جرم تشکیل ایدیور. «قومونیستلر دعواوی» دیگله معروف اولان و بر قاج آیدر. افکار عمومیه ای اشغال ایدن مسئله بونک اک پارلاق بر مثالیدر. اقتصادیات و اجتماعیاتی علمی اصول لرله تحمل و تدقیق نتیجه هی، قطعی قور تلوش مزک، ملی فلاخ و نجات مزک آنچق اجتماعی انقلاب ایله و بونک ایجاد ایتدیکی اشتراکی شکل لرله قابل اولدینی ایمانه و اصل اولدق. و مفکوره ایدین دیکمزن بو انقلاب اساسی اهل افتاده، درت بش سنه دنبری، افکار عمومیه ای، نشریات مزله تنور وظیفسنی در عهده ایتدک. بو طرزده کی علمی فعالیتمزدن طولایی، قانون مخصوصه بعض تعبیر اینی سوه تفسیر ایدن معلومات حقوقیه نقصان ضابطه مأمور لرینک تعقیباته معروض قالدق. قومونیستلر دعواستنک مصدری بودر. حال بوکه انقلاب حکومتی نامه، اونک استقرار و انکشافی آرزو ایدن انقلاب بیلرک، اک آغیر اهمالر آتشده محکمه لره سوق ایدلرسی قدر چیر کین بر منظره تصور ایدیاه بیلری؟ بو مناسبت مزکی، بر چو قلری میاننده مسئول رجل لزدن بعضیاری ده حس ایتمشی و اساساً خارجی تأثیر ایدن بری اولارق حرکت ایدن. محکمه، هر کسک نظر نده عدم مسئولیتی تضمن ایدن بر قرار ایله ایشی بیت مرشدی. آراده صلح ده امضالاندینی ایچونه، بو مسئله نک آرتق تعامیله کوموله سی موافق اولور دی. اصول محکمانک بر جلوه سی اولارق، اساسنده فنا باشلاشیش اولان بودعوی، بتوون انقلاب بیلرک حمالی بر فعالیته کیهیشم لرینه مساعد بر صلح و سکون دوره سنه داخل او لدین غمز صزه ده یکیدن جانلاندی. هیئت محکمنک،

عینی زمانده تاریخ مزک یکی بر حیفه سی، ملی جیانزک پک مستندا بر اهمیت حائز اولان یکی بر دوره سی آچاقدیر و مقدر آتیزک بودونوم نقطه سند، یولزی تسونیه، بوریو- شمزی تنظم ایتمک و اجتماعی فعالیتمزه بر استقامت و بر مک کیهی حل پک مشکل ایشلر، مسئله لر آنچق بو ندن صوکرا باش کوسته جکدر. قورولش بردوزنی ادامه و اصلاح ایتمک، نسبه قولای برایشدر. حال بوکه بزده بتوون بر ماکنه هی، یکی باشدن قور مق موضوع بخندر. بونده پایلاجق یا کاش بر حساب، کوچوک بر خطای، بتوون غیرتلرک هبا اولماسته منجر او لا بیلر. اجتماعی مسائله حقیق احتیاجله توافق ایمهین تشرییع تدبیرلر، چو حق دفعه ولود حمله لری، ملی منفصلر دن ملهم تشبیلری بو غمقله قالماز؛ مکوس حرکتلرک وجود بولاسنده سبب اولور لر. بوکی احواله میدان ویرمه مک ایچون، ملی وین الملل وضعیتمزی، داعی بر طرزده نظر دقده بولندیر مق؛ یکی قانونلر وضع ایدر کن، بونلرک عینی زمانده ملی تکامل مزه، عصری جمعیتلرک تعییب ایتدکلری عمومی استقامته اویغون اولمالرینه اعتنا ایتمک ایجاد ایدر.

ملت مجلسی، مثبت ایشلر کیهیشم دن اول، پاخود اونلرک بر لکدنه، فقط هر حاله مستعجلان، غایت نازک بر منقی تصفیه فعالیته کیهیشمک محبور یتنه در. تقریباً اون سند در حال حرب و سفر بزالک دوام ایدیور. بو غیر طبیعی وضعیت ایحابی اولارق، مملکت داخلنده صیق بر انصباط تأمینه معطوف بر چو قزجری و عرف قانونلر و نظاملر وضع ایدلشدیر. بونلر ملت افرادینک مختلف ساحلداره سربیتیزی نی تحدید ایتمکده در. او زون سنه لردن بری جاری اولمالرندن ناشی، بو تحدید اتدن بعضیارینه خلق آییشم اولابیلر. فقط دریندن حس ایتمدیکمزن زمان بیله، سربیست انکنافز، بوکی مانعه لردن متأثر اولور. مثلاً ۳۲۵ مارت ۱۹۷۱ تاریخ تندن بری استانبوله دوام ایدن اداره عرفینک مادی و معنوی ضرر لری، آراشد پریلاجق اولسه، عقبه چرت و پره چک در چهارده

آیدینلوق

افرادك و حکومتك تکمیل فعالیتلری - یاقین و خودین
غایملىر نه اولورسە اولسون - سوک تحلیلەدە ، مملکتىك
تعمیر و اعمارىنە منجز اولق لازىدر . ملتك مشترك
غيرتلريلە حصول بولاجق ژۇنلارك - معين وعدەلر
داخلىنە افراد و شركىتلرك حق استفادەسى طانىسى يېلىه -
مطلق بر طرزىزدە يىلى ويا اجنبى اللارده قالمابىوب ، ملتك
تحت تصریفه چۈمىسى اك اساسلى قاعدة حقوقىه او لارق
قبول ايدىللىدیر .

بو قاعدةن حركت ايدە جىڭ اولان ، ملت و كىللارىنى ،
بر طرفدن يوقسۇل كويلو و ايشجىنىك ، بر طرفدن دە
اورتە حالىي اصناف و صنعتكارك وضعىتى ، متاهىداً اشغال
ايدە جىڭدر . بو وضعىتى دە غايىت واسع بر تشكيلات
فعاليتى ايجاب ايدر . تاكە جىلب ايدە جىڭىز ، كندىسىنە
بر چوق امتيازلار و منفعتلار بىخىن ايدە جىڭىز . اجنبى
سرمايمىلر ، مملکتە كىرىدىكلىرى زمان ، ميدانى بوسبوتون
بوش بولماسوئنلەر هە ساحده كىنىلىلە تشرىك مساعى
ايدە جىڭ عاجز فردىن دىك ؟ تعضو ايتىش هيئتلەر
قارشىلاشىنىلار .

بو تشكيلاتلار ايشجىلەر ويا كۈچۈك سرمایه صاحبلىرىنە
تعلیق ايتىدىكلىرىنە كورە باشقە ماھىتىرده او لا جىقدەر .
ايشجىلەر قوتلى و شعورلى سندىقەلر و درنەنكلەر شىكىلەدە
طوبالا جايىدلار . بو صنفك تام بر سرىپتى داخلىنە
تشكىلاتلار ئاساسى تامىن ايدىن قانۇنلار وضع اىتلى و بو تشكيلارك
مسئۇل هيئتلەرینىك ، عملە ايشلەرنىدە و ايش سرمایه مناستىرنىدە
كىنىش صلاحىتلەر . صاحب او لىقلارى تصدىق ايدىلەيدر .
مع التأسف ؟ زونغولاداق عملە سئە عاڭ ئاظناتىما تەڭ غەز تەلەرە
عڪس ايدىن قىسىمىرى بومىستەدە اقتصاد و كالتىك ، احتياجە
توافق اىتەين بر نقطە نظرە صايدىغى كۆسۈرمىكەدە در .
ايشجى سندىقەلەرنىدە حکومت مامورلىرىنىك و سرمایه
منسوبالرىنىڭ ھىچ بىرى او مادىغىنى حالىدە ، زونغولاداق
عملە جمعىتى بعض مامورلۇ و شركەت ئەنلىرى ادخال او ئەندىرە
بو تثبت ، وضعىتى بوسبوتون تشویش اىتىكە مساعىددەر .

بو اىشىك دال بوداق سايمىسە محل ويرمەدن ، اسکى
قرارىنە بعض مېم قىطىلەرى تصریح ايدە رك ، اصرار
ايدە جىڭى قوتەمامىد ايدىسۈرۈز . قىطۇغىر مساعد بىرولىن
ايشىك تدقىق جەھتە كىدىلىرىدە ، چالىشان خاق كىتلەلرینك
اعتماد و محلى حائز شەخصىتلىر ، توقيف خانەدە يېكىدىن بىر
مدت اىچىن اختيار اقامته مجبور ايدىلىرىرسە ، تمثىل
ايتىدىكلىرى حىيطىلەدە و تکمیل منورلىر آراستىنە بويۇك
تاڭر و خوشنوسىزلىق حاصل او مىاسى طېيىدر . شخصاً
علاقەدار او لىيەقىز بۇ مىسئەلە او زۇرنە بىقدەر اصرار
ايتىكىدىن مقصىدىز ، جانلى بىر مثال اىلە ، مىستىتا بىر و ضعىتىك
دوغۇردىنى بعض موقت تىدىرىلارك تىادى مىرعىتى ،
ناصل آرزو ايدىلەين ئاخوش وضعىتلىر احداث ايتىدىكىنى
كۆسۈرمىكدر .

* * *

خلق ، ملت مجلسىندن ، هەرىشىنەن اول ، حربايمە
برابر زائىل او مالارىنە اشدا حتىاج او لان موضوعات قانۇنیەنك
النا ويا كىرىك كېيىتىلىنى طلب ايدر . بىو سىله اىلە مجلسىك
اكتىرىقى ، ايشجى و كويلو كىنىش خلق كىتلەلرینە استاداًمى ،
بۇ قىسە بعض مەتاز زىمرە منفعتلىرى نامەمى فعالىتىدە بولۇق
يېشىنە او لىيەقى ئەلھار ايدە جىڭدر .

بىز بوايىكى شقىن بىنخىسىنىڭ تحقق ايدە جىڭى ئەلتىنەيز ؟
وسلامت عمومىه نامە بويلا او مىاسى ، بوتۇن موجودىتىز لە
تىقى ايدىسۈرۈز . بى قىدىرە دادارى ، مالى ، اقتصادى ،
مناسى ، معارف اخ . . . سىاستلەرنىز دائىما ، دائىما
چالىشان خلق كىتلەلرینك مشترك منفعتلىرى ، علمى ،
اخلاقى ومادى ترقى و تکالamlارى نقطەسىنەن حركت ايتىك
ايجاب ايدر .

خلق كىتلەلرینى ؟ اجرت مقابىلە ، باشقەلىرى حسابى
چالىشان شەرىلى و كۆپلى بىقسىل ايشجىلەر ، كندى
آلات و وسائل ئەلە كىندى حسابى ايش قوتىنەن استفادە
ايدىن اصناف و صنعتكارلارك هيئت مجموعەسى تشكىل ايدر .
مملکتىك طېيى خزىنەلىرى بونلارك مشترك مالىدەر و بومال
دولت تشكىلاتنىڭ يدامانىتە مودۇدر .

ایتمه‌لرینه جاره‌ساز اولاچق تشکیلات قوئۇپه راتیولدرد . اوزون بىر تدقىك خصوصى اولان ، قوئۇپه راتیولرلە هىچ بىرنواعنى اهالى ایتمىن اطرافلى بىر قوئۇپه راتیو قانۇنی ، بۇ سەفك ، مجلسدن بىكلە دىكى اڭ ولود ازىزد . آتىچق قوئۇپه راتیولر اطرافىندەد ، كە بۇ كۆچۈك مەستەحصاللار باقىلەرلە مظاھىر تىلە بويوک و عصرى استەحصال اصوللارنى تطبيق ایتمىك موفق اولاچقىلدر . حکومت حق خصوصى باقىلەر تأسىس صورتىلە قوئۇپه راتیولرە فعالاً ياردىم ایتلىيد . ملت مجلسى بۇ تشکیلات ايشلەرنى باشىرىر و بۇنى تىجارىت خارجىيەنى كىندى الله آلارق ائمما ايدرسە ، خاقان اعتمادىسىنە لايق اولدىغىنى اىبات ایتمىش اولاچقىد . بىر مختلف خلق طبقلەرنىن ، مجلسە دوغرو : « تشکیلات ! تشکیلات ! » صىدارىتىك يۈكىسىدىكىنى حس ایتمىكدىز .

۹۲۳ اغستوس ۱۷

دوقۇرمۇشىنە مىسى

حقىقتىدە بوكا بوسبوتون مەكىس بىر خط حركەت اتىخاىزى لازىمىد . عملە درېنكلەرى مەرخىسلەرینە ، حکومتك تشکىل ایدەجى اختصاصى قومىسىونلەرنىدە حق كلام ويرلەسى ، مسامىيە دە سالم بىر جەريان ويرەجىكدى . ملت مجلسىنە ، هە ساحىدە ارباب اختصاصىن مەرك انجمنىلار تشکىل ایدرسە ، بۇ كېيى خەطالىر دوشولىيە جىكىدە . خلق مجلسك طرز مسامىيەنە علم و اختصاصى حاكم اولماسىنە متظردر .

تشويق ايدىلەجىك ايكىنجى بىر تشکىل دە ، كىندىلەرینە كۆستەريلەجىك اراضىيى ، حکومتك كىفالاتى آلتىدە . قىرەدى ايلە تدارك ایدەجىكلەر آلات و ما كىنەلەلە ياشىلە . دەجىك كويلو سندىقەلىيدر . بونلەر تأسىسى دە خصوصى بىر قانۇنە رېبط ايدىللىدە .

كۆچۈجىك سرمایەلرە مالك اصناف ، صائىجى و صەنعتكارلارك ، عقىم فعالىتلەر قوتلىيى و عمرلىيى اقا

سرمایەدار جىيتىنە ، پاصلۇنلار و قابىرقا توپلۇر قارشىسىنە تشکىلاتىسىز ، سەندىقاسىز عملە ..

• خلق حکومتده معارف تشکیلاتی •

پاک قیمتلردر . بو حقیقتک کچدہ او سه نهایت آ کلاشامش اولماسی شایان تشكدر . آنجاق ، بو قادر عظیم مسئله لرک ، کندیارینه حاضر لانع زمانی بر اقیلهمامش اولان متخصصدار طرفندن بر آی اچنده جدی و علمی بر صورتند تدقیق و مطالعه و حل ایدیلمسی امکانی بوقدر . امید و عنی ایدیورز که ، هیئت علمیه ، عاجل تدبیرل حقنده بعض چوچ فائده ای آرزو و تغییر اظهار ایشکله برابر ، اساس مسئله یی ياخود مسئله لری پالکن و وضع ایشکله و قضای حل ایچون جدی بر تدقیق و تبع مساعی پروغرای چیزمکاه اکتفا ایتسین . و عین زمانده ، هیئت علمیه ایک ، اکسپک بولیدیم اختمارله (معامله ایلشن) ، ایشجی در نکلاری صرخصاری) داما زیاده توسيی ، مختلف درجات تحصیل هیئت تعلیمیه و اداریه سنه (آنکه تر) تودیعی و عین زمانده بعض متخصصدارک مترق ملکتله دک معارف تشکیلاتی حقنده تدقیق و تبع سیاحتلرینه سوق لازم در آنجاق بو جدی و اساسی تحقیقات و تدقیقات نتیجه ای در که معارف عمومیه هر که عمومی بلاتی چیزمک تابل و فائدی اولا جقدسر .

* * *

هر شیدن اول شو مهم نقطه یی میدانه قویق ایجاد ایدر : معارف مسئله ای هرشیدن اول ، اجتماعی مسئله در . بر مکانیک معین بر دوره دک نظام اجتماعی سیستمی ایله معارف تشکیلاتی آراسنده صیق برتابیت مناسبی وارد . بونک ایچوندرکه معارف مسئله سنی ، ملکتک میانی و اقتصادی سیستمی مندن آبری او لاراق ، اجتماعی اساسه ربط ایتدن حل ایتمک مکن ده کادر .

فی الحقيقة، حال حاضر ده، اجتماعی انقلابی یا پیش ملکتله مستشنا . بوتون مترق ملکتله موجود تشکیلات سیستمی تدقیق ایدیلجه ک اولورسه ، بونارده ، مل و عمومی منافه یا نجیبی بر صفت اندیشه سنک حاکم اولدینی کوریلر . چونکه سرمایه دار بورزووا . زینک حاکم اولدینی بوتون ملکتله ده ایکی نوع تحصیل ، ایکی جنس مکتب ، عوام وزادکان مکتبی وارد . برنجیسی ، يعني جذق چوچو قلرینه مخصوص اولان ابتدائی تحصیل و تریه ابتدائی مکتبی نده ، دارالمعلمینله ده و صنایع مکتبی نده و بربیره ، زنکین چوچو قلره مخصوص اولان تالی و عالی تحصیل ایسه سلطانیله ده و عالی مکتبه ده و بربیره .

بو صنق و غیر عادل تصنیف نتیجه سی بوتون یوکسک ، اموریتله رفاه و سعادت و روت تأمین ایدن موقدل .. مهندسک ، آوقافتله ، تجاری ، دوقورانی ... هب تالی و عالی تخصصیه لاری ایکال ایتمک امکانه ،

معارف و کلتک ، معارف عمومیه تشکیلاتی اساس خطارین چیزمک اوزرہ متخصصدارن مرکب بر (هیئت عالیه) تشکیل ایتمی ، مملکتک ترق و تعلیسی صحیحی صورتنده ایستین هر کس طرفندن بیوک بر علاقه و مجنونیله قارشیلانشدر . مقدرکه اعلان مشروطیتندن بری پکن ۱۴ سنه ظرفندن ترقیور و عزمل بعض شخصیتک هت و غیریله بعض چوچ خیرل و فائدی تسبیبات و تأسیسات میدانه کاشدر . مثلا ، دارالمعلمین و دارالمطامیک عصری احتياجات و ترقیاته کوره تنظیم و تنیقنه ، ابتدائی تدویسانک یکی بـ داغوری قواعدینه کوره اصلاحنده تسبیت ایدیلشن ، سکن سـ ایـلـشـ اـعـدـادـیـلـرـ ۱۲ سـ اـنـاـکـ سـلـطـاـ نـیـلـهـ تـعـوـیـلـ اـیدـیـلـشـ ، بر چوچ نـوـنـهـ مـکـتـبـیـ آـچـلـشـ ، آـرـوـیـاـهـ یـوـزـلـجـهـ طـلـبـهـ کـوـنـدـهـ رـیـلـنـ ، فـقـطـ مـعـاـسـ ، مـلـکـتـکـ اـجـتـمـاعـیـ اـقـصـادـیـ اـحـتـیـاجـاتـ حـاضـرـهـ وـ مـسـتـبـلـهـ مـسـیـ ، مـادـیـ وـ مـعـنـوـیـ منـابـعـ ژـوـفـ نـظـرـ اـعـتـارـهـ آـلـارـاقـ چـیـلـشـ ظـاـبـتـ وـ مـعـمـوـیـ برـ مـعـارـفـ تـشـکـیـلـاتـ پـاـلـفـ مـوـجـوـدـ اـولـماـسـیـ یـوـزـنـدـنـ بوـتـونـ بـوـخـیرـلـ تـسـبـیـلـ کـنـدـیـلـنـدـنـ بـکـلـنـ نـتـیـجـهـ لـرـیـ وـ بـرـمـهـ مـشـلـرـ وـ شـخـصـلـرـ دـهـ کـیـشـمـهـ سـیـلـهـ ، یـاـپـلـانـ عـظـیـمـ فـداـ کـارـلـقـلـ وـ صـرـفـ اـیدـیـلـنـ اـمـکـارـ ، بوـسـبـوـنـ هـبـاـ اوـلـشـ ، يـاخـودـ بوـ تـشـبـیـلـ وـ مـؤـسـسـلـرـ غـایـلـهـ لـرـ دـهـ اـنـعـارـفـ اـیـقـلـدـرـ .

قطـطـ بوـکـونـ یـکـیـ برـ دـورـهـ یـهـ کـیـرـیـورـ . مـلـکـتـهـ زـدـهـ حقـ بوـتـونـ جـهـانـهـ اـسـکـ جـمـیـتـ بـنـاسـنـکـ یـقـیـلـیـفـنـهـ ، اـسـکـ قـیـمـتـرـکـ اـفـلاـسـنـهـ ، یـکـ اـحـتـیـاجـ وـیـکـ ضـرـورـتـلـیـهـ بـوـسـبـوـنـ باـشـفـارـعـالـکـ دـوـغـمـ اـوزـرـهـ بـولـنـدـیـفـنـ شـاهـدـ اـولـیـورـزـ . اـقـصـادـسـاحـهـ سـنـدـهـ اـولـدـینـیـ قـادـرـ مـعـارـفـ سـاحـهـ سـنـدـهـ دـهـ اـرـتـقـ اـحـتـیـاجـاتـ حـاضـرـیـهـ تـقـابـلـ اـیـمـینـ اـسـکـ تـشـکـیـلـاتـ سـیـنـتـهـ مـنـ مـحـافـظـهـ اـیـمـکـ وـاوـنـ بـرـ طـاـقـ اـصـلـاتـ وـ تـعـدـیـلـاتـلـهـ ، یـاـمـالـهـ تـعـمـیـرـ وـ تـقوـیـهـ اـیـمـکـ فـاـدـدـیـ تـیـجـهـ لـرـ وـیـرـهـ مـنـ .

یـکـ دـوـغانـ حـرـ وـ مـسـتـقـلـ تـورـکـیـاـهـ یـکـ وـ سـامـ بـرـ مـعـارـفـ استـامـتـیـ وـیـرـمـکـ اـیـچـوـنـ طـوـلـانـانـ هـیـئـتـ عـلـمـیـهـ ، بوـتـونـ بـوـحـقـیـقـتـلـرـ نـظـرـ دـقـنـدـنـ اـوـزـاقـ طـوـنـامـلـ ، مـاـضـیـنـکـ بـزـهـ پـکـ بـهـالـیـهـ مـالـ اوـلـانـ دـهـ کـلـ ، عـصـرـیـ وـ اـنـقـلـابـیـ بـرـ ذـهـنـیـتـهـ حـرـکـ اـیـتـلـیدـلـرـ . بوـتـونـ مـعـارـفـ مـسـلـهـ لـرـ اـوزـنـدـهـ ، مـلـکـتـهـ زـدـهـ مـتـخـصـصـلـرـنـدـنـ ، مـتـفـکـرـلـنـدـنـ ، تـرـیـهـیـ وـ اـجـمـاعـیـاـنـجـیـلـنـدـنـ مرـکـبـ بـرـهـیـتـکـ عـالـیـ وـ مـبـتـ قـرـارـلـیـ اـوـلـقـسـنـیـ دـوـغـرـ وـ پـایـدـارـ بـرـ اـیـشـ یـاـپـیـامـکـ اـمـکـانـیـ اـولـادـیـقـیـ وـ بـوـ قـرـارـکـ دـهـ کـیـشـنـ هـ . وـ کـیـلـ اـیـهـ دـهـ کـیـشـهـ مـسـیـ لـازـمـ کـلـدـیـکـنـیـ تـصـدـیـقـ اـیدـنـ مـعـارـفـ وـ کـیـلـ بـکـ بـوـیـانـیـ بـزـجـهـ

ایلک ، اورتا و یوکسک تدریسات ؛ یکدیگرینی تعقیب ایدن و ناملایان عینی بر تعبیه ایلک مختلف درجه لزید . شو صورته اوره تدریسات ایلک تدریسانک ، یوکسک تدریسات اوره تدریسانک دوای ، طبیعی براسطه طاله عی او لاجقدر . بناءً علیه بکون او له بینی کی سلطانیلرک قسم ابتدائیلرینه لزوم و احتیاج بودن . چونکه صفت فرقه لری کوزه عین خلقی بروجوقه تده ایکی نوع ابتدائی تحصیل اولاماز . ملتک بونون چوچوقلاری ایچون مشترک اولان بوابتدائی تحصیل یالکز مشترک ابتدائی مکتبه نده ویریلیر .

بو تحصیل پیشنهال آراسنده ، دها یوکسک بر تخصیل موقیفه له تعقیب ایده بیله جک قابلیت و ذکاره اولانلر و یالکز او نلار درکه اورتا تدریسانه کچه بیله جکار و بو تدریسانک ایک قابلیتلی مستعد عضو لریدرکه یوکسک تدریسانه دوام ایده بیله جکار در . قابلیتسنلر ، غیرتسنلر ، قیمتسنلر و تبلال ، زنکین دخی اولسالر یوکسک مکتبه کیره میه جکار در . چونکه بونلر ، بوش یره معلم لری اشغال ایده جکلر و مع الاسف بکون او له بینی کی جمعیت ایچون قیمتلی و فائمه لی بر رشته ها اولاراق پیشنه بیله جک او لانزک ضرریه اولاراق اورتا و یوکسک تدریسات صره لری فضولی یره اشغال ایده جکار در .

بکون بونون مملکت لر ، ننا دو قبور لر ، قابلیتسنر مهندس لر ، هر ساده ده یوکسک موقع و مأموریتلر اشغال ایدن هیچ لر تصادف ایدیبور ساق بونک سببی ؟ پاره سایه سنده ، قابلیتسنر و استعداد سر کنجله زوره علم و معلومات ویرمک ایسته نین معارف تشکیلات نده آرامق لازم در .

آن خطرلری چیز دیکم یکی معارف سیاستنر و معارف تشکیلات نز حقده و واضح بر فکر ویره بیلمک ایچون شو کوچوك سنه ماین چیز دیکم ، واک بهم کوردیکه ایلک تحصیل مسئله هی حقنده بر آز تحصیلات ویرمک لزومی حس ایتمد .

تشکیف ایتدیکم پر و زهه نظرآ نور کیاده نشایان هر چوچق ایچون سکنی سنه ایلک تحصیل و تربیه مجبوری و مجازی در . بومشترک خلق مکتبه لری پروغرایی ، چوچوغک هر دوره ده کی احتیاج و خصوصیتی نظر دقته آلاراق تنظیم ایده بیله جکدر .

(۱۰ - ۷) برخی دوره ده چوچوق هان برویکدر . مادی و معنوی برچوق اهتماره ، شفقت و محبت ، کله نک ایک کینش معنایله او بونه محتاج او له بینی ایچون درکه ، او نلری بودوره ظرف نده ار کلاردن زیاده قادین مریلر . تو دیع ایتك موافق اولور . آ کلامیا جقلری جانسز و مجرد قواعد ، تاریخ ، اخلاق درسلی یربنی ، محیط نده مشاهده و تدقیق ایتدیکاری موجودات و اشیا و حادثه ای ، ابتدائی حسی و آرزو لری ؟ آنا لسانی ، رسم الایتلری ، رقم و بسط قزوکیلر و اسطه سیله افاده و ثبیت ادمانلری قائم او لاجقدر . ونا متناهی صیغه ویا بن درس کتابی بیله ،

مالک او لان زنکین چوچوقلرینکدر . اک آغیر و بور عینی الایتلری ، فابریقالرده دار الصناعه لرده و نجار تمانه لرده کی بونون کوچوک و کاف درجه ده کار تأمین ایقین مأموریتلر خلق چوچوچوچی ، نه قادر نادر و مستنالرندن صرف نظر بر خلق چوچوچی ، نه قادر شایان تأسیدرکه ، بیوک بر استعداده ، ده دین بر ذکاره و مستندا بر سی قابلیته مالک اولساده ، اک نهایت ۱۲ یادنده مکتبی ترک اینکه ، حیات مجاهده سنه آتیله مجبوردر . نه قادر شایان تأسیدرکه ، انساک فکری ایشانه ایک ساده دوروچی تلکاره الچوچ عروض قادین ایلک کنبلک دوره سنده ، چوچوقلرک بوزده سکنه نک اوزه زنده مکتبک تائیری ، ذکار و سبیه قابلیتلرینک ایشانه ایچون مشترک اولان بوابتدائی تحصیل یالکز مشترک ابتدائی مکتبه نده ویریلیر .

حالبکه زنکین چوچوچی ، استعداد سر ، قابلیتسنر و تبل او لاساده ، بونون تحصیل و تربیه قیولری کنديسی ایچون آچیقدره . چوچوقلرک تال و عالی تحصیله دواملری ذکار و قابلیتلرینه کوره ده کل ، عائله لرینک درجه نزو تریه کوره نهین ایمه سی بوزندن نه قادر ذکار و استعداد لر ایشانه ایشانه ایشانه بولامادن سوچوچ محو اولیور لر ، و مطالعه و تحصیل آرزو و استعداده قطبی اماماک او لایان نه قادر هیچلر ، بونه میلری بیک مشکله نه . هم ده ناصل ؟ - ا کمال ایده بیله کدن صوکره قطبیاً لایق و مستحق او لایدیتلری موقله کلیورلر ، ملتک صوف مدیره بیمه تشکیل ایدیورلر .

بو ایام وضعیت ، حقیق بر ده موقعا سی ایچون عاردر ، خلق حکومت نده علم و عرفان پاره ایله ساتین آلماز . جمیت ؟ مادی و معنوی بونون منبع لرندن اعظمی استفاده ایتك ، بونون عنصر لرینک ، اعضاستنک استعداد و قابلیتلرینک اعظمی ایشانه و تربیه سی تأمین ایله مکمک مجبور بینده در .

حقیق خلق حکومت نک ، - بورزو و ازیشک حاکم او له بینی مملکت لرده او له بینی کی - خلق عظم برا کشتنی جهاته یقین برا حالمه بر افقده ، یوکسلمک نامزد اولان ذکاری واستعداد لری کورنکده ، علم و عرفان یالکز برقیم قلیل زاده کانه انحصار ایتدیمکده هیچ برنامه میه یوقدر او لاماز ، چونکه اقتصادی و اجتماعی جانک ملنی تشکیل ایدن بولخلق یوکسکانک نسبت نده درکه خلق حکومت ناسیس ایده جک ، قوتله جک یشا یا جق و بوسکله جکدر . بونک ایچون درکه ، بر آزاد اول ، معارف عمومیه تشکیلات نز اجتماعی اساس لر و بیانیک مجبور بینده بخت ایتمد . فی تحقیقه تور کیا بیوک ملت مجاسی حکومت ، لفظاً دکل حقیقته بر خلق حکومت اولق ایسره معارف عمومیه تشکیلات نز نظر دقته آلاراق تنظیم ایتك مجبور بینده بیز .

* * *

بز ، عرکت نز ایچون ، معارف عمومیه تشکیلات نک آنا خطرلری شو صورته تصویر ایدیبورز :

آیدینلیق

اور مانی چوق اولان محلارده بالخاسه تخته و دباغت ایشلرینه، صرافخوزله، آوچیغافه فصله اهمیت ویرجهکم کی، پیوه و سبزه‌سی، بالی بول اولان یرلرده بالغپوانلق، قوسنیروه جیلک و بالچیلله، دیکر یرلرده بوجایلله، دوقوماجیلله، ایسکچیلکه چینچیلکه، دیمیر جیلکه اهمیت ویرمه‌من، و درسلریزی بو محورلار اطرافنده طوبالامقه غیرت اینه من لازم‌در.

بر کله ایله، مکتبه حیات حقیقیه آراسنده دائمی تماسی تأمین و ادامه ایمک و بالخاسه مستحصل سعیه اهمیت ویرمک صوره‌تیله‌درکه چوجوقلر عیینه حقیق و تام بر تربیه، کندیسی و منسوب اولدینی جمعیت ایچون اعظمی فائمه بخش بر تحصیل ویرمش اوکورز.

شیوه‌سز ایلک تحصیل مکتبی بر مسلک واختصاص مکتبی پاچن ییتنه ده کار، مسلکی تحصیل؛ اختصاص، آنجاق چوجوقلرک شخصی قابلیت و استعدادلری انکشاف و تعیین ایتدکدن صوکرا، یعنی ۱۵ یاشندن صوکرا ویریله بیلر، و بوندن دولایی، بوتون چوجوقلر ایچون مشترک و مجبوری اولان ایلک تحصیل ۱۲ ده کل، ۱۵ یاشنم قادر دوام ایتدیریبورز، و بونده شدته اصرار ایدیبورز. جونکه بو باشندن اول چوجوقلر معین بر مسلک وبا صنعت اتخابه سوق ایمک و تربیه عمومیه‌ی چوجوغوك آنک چوق استفاده ایده بیله جک، هر شی داده ای آکلاجیجی، مطالعه و تحصیل ذوقنک اویاناجنی بر دورده ترک ایمک چوق ته‌لکه لیدر.

بو مدت ظرفنده چوجوغه ویرمک ایسته دیکمک تربیه (آن‌سیقلوبه‌دیک) ده کل (پولیتکنیک) بر تحصیل و تربیه در، بو تربیه ايجابی، چوجوق بالکر معین بر صفتته حاضرلاهار، بالکه بوتون مسلک و صنعتلرده مستعمل مختلف آلات و ادواتی مهارتله قولانغه آلیشیر، وباشلیجه ایش طرزلرینی اوکره‌نیرکه بو صوره‌له هر هانگی بر صفتی اجرایه و هر هانگی بر محیطده ایش بیرونکه مستند بر حاله کلیر.

ایلک تحصیل مکتبی بر اختصاص مکتبی اولامقاله برابر، شیوه‌سز بیوک برا کثیری دوغرودن دوغرویه حیات مجادله‌سته آتیلاجاق اولان کنجلرک مسلکی تحصیل و تربیه‌لرینه باشلاجیجی، بوتك ایچون، تحصیلک صوک سنه‌لرینه دوغرو چوجوقلرک تبل ایمک باشلایان استعداد و قابلیتیه کوره، اختياری اولن اوزره، مختلف اختصاص قورلری، شعبه‌لری تنظیم ایمک پاک فائمه‌ی اولاچقدر. بوتون طلبه، عمومی، مشترک اولان تربیه عمومیه درسلریه مجبوری بر صوره‌نده دوام ایتمکه برابر، تحصیل نهایی یاقلاشدیغه زیادله‌لشن بر زمانی، آرزو و انتخاب ایتدیکی خصوصی و مسلکی بر مشغولیته حصر ایده بیله جکدر، قابلیت و استعداد و ذکارلرله تایز ایمک باشلایانلر، یعنی تا اورتا تدریسائه نامند اولانلر ایچون آبریجه خصوصی بر قوره احتیاج بودن، اوئلر، بو مختلف اختصاص شعبه‌لرندن، بیوک بر

تاریخنی، چوغرافی، ادبی قرائتلر، چوجوقلره خصوصی سیاحت و سائره‌زمانلری، حکایتلر، مجموعه‌لر، کندی کندیلرندو بالخاسه او قومق واوکرەنک ذوقنی اویاندیراقدیر.

(۱۵ - ۱۰) ایکنجه دوره‌ده ایسه پروغراملرده، مکتبلرک کوی و شهرلرده اولماسته کوره و بعض فرقه اولن لازم کلیر. فقط بوجوقلر تربیه فکریه بعائد ده کلدر. چونکه تربیه فکریه، اوژه‌رینه تالی وعالی تحصیلک استناد ایده جیکی مشترک اساس درکه کوی و شهر چوجوقلرینه عینی صوره‌له لازم‌در.

پروغراملرک تعلیمی خصوصنده نظر دته آلاجمنز غایت مهم نقطه شودر:

مکتب، اسکیدن اولدینی کی، ملکتک حیات اقتصادیه سندن مستقل بر جایات یاشایاماز.

ملکتک صنایع، زراعت، تجارت وسائل نقلیه احتیاجلری ایله مکتب تدریسائی آراسیده صدق بر مناسبت تأمین اینهین بر معارف سیسته‌ی موقعیتی نتیجه‌لر ویره من.

مشیر بر تحصیل و تربیه، حرملک و تربیه عمومیه‌لک وحدتی تأمین ایتمکه برابر، اقتصادی ضرورتلری، محظ مخلینک اجتماعی و اقتصادی احتیاجلری نظر اعتباره آلمق، تقبیب ایمک، چوجوقلرک بالکز بر انسان و وطنداش اولاراق ده کل، عینی زمامده بر مستحصل اولاجتنی دوشونکه مجبوریتنده‌در.

بونک ایچون بز مکتبه، مختلف شکالرده آل ایشلرینه، بکون اولدینی کی - بالکز تربیوی نقطه نظردن ده کل، عینی زمانه اجتماعی و فائمه‌وی نقطه نظردن، مهم بر موقع تحصیل ایدیبورز. چوجوقلری، مکتبک پر ایمک و عملی ایشلرینه، نظام و انتظام و ته بیز ایک معاوظه‌سی، باچنچه، بوستانه و حیوانات اهلیه به بافق، غدارلری حاضر لامق، او تو، چاشیر، دیکیش، ییچکی چوجوق بقه، - قیز و ارکل اولدینی کوره - آشیا و آلات اعمال وبا تعمیری کی ایشلره واع مقیاده اشتراك ایدیبورز.

زراعی محیط‌لارده ایلک تحصیل مؤسسه‌لرینک (چفتلک) - مکتب (شکابنده اوللارینی ضروری بولیبورز. بونی تأسیس وادامه ایچون بیوک مصرف‌لاره احتیاج اولاجتنی ظن اینه بیورز، جونکه چفتلک مخصوص‌لاری مصارفک اولدوجه مهم بر قسمته تقابل ایده جکدر.

چوجوقلرک بو (چفتلک - مکتبلر) که مختلف و متعدد ایشلرینی، دیکر جهتندن مقووا، دیمیر، تخته، چامور ایشلرینی بالفعل یاچن واداره ایمک سایه‌سته علوم طبیعیه و حکمیه و دیکر درسلر ایچون پاک قیمتی مشاهدات و معلومات طوبالامقاله برابر، تعاون و تساند، انتظام و انصباط کی اجتماعی و انسانی قابلیت‌لاری تنبیه و تقویه ایده جکدار.

پروغراملریزی و مواد درسیه‌منزی، مکتبک بولوندینیه عیطه کوره تبیین و تثیت ایمک چوق فائمه‌لری نتیجه‌لر ویره جکدر.

توركىا زراعت مملكتىمider ؟ نەدن دەكىيلر - ، ناصيل او لا بىلىر ؟

و نەتكىم دە تارىخ قايتايىست دىنالىك بو شاشماز، دەمير قانوتى يالانجى چىقارماشىدر.

ا كىر توركىا علمى معنايسىلە بىز زراعت مملكتى، بىراستى حصال مملكتى او لاما زسە سىاسى استقلال او غۇرنىدە دو كولىش، دو كولن و دو كولە جىڭ قانلىر، ملتە و انسانىھە قازشى بىر كىناھ، بىر جىناپىدر. او نىك اىچون توركىياتى عامى معنايسىلە بىز زراعت مملكتى خالىھ قويىق - ايشتە اقتصاد پولىتىقە منك هدفلەرنىن اك مەھى بىخە بواو ما لىيدر.

— مملكتىمىزك « ناصيل » بىز زراعت مملكتى او لا بىلە جىكىنە بىر قرار ويرمەدن اول « نەدن » بىز زراعت مملكتى او لاما ماشى و بىر كونى شرائط باقى و داشىم او لادىقە « نەدن » او لاما زىبىنى آراشدىرما من لازىم كاير . معلومىدر كە - هە اقتصادى قىمتىك باباسى « ايش » در، انسان ايشلىور . مثلا كومور طوپراق آلتىنده قالدىقە اقتصادى هيچ بىرىمە مالكى دىكىن اىكىن صرف انسانلىك ايشى نىتىجە سىنە بىراقتصادى قىمت قازانىر . او نىك اىچون بىزدە اقتصادى ياعزىز بل كىكى زراعتىمىزك ترقى وانكشافى دوشۇنور كىن اىلك او كېمە زراعتىنە انسان ايشنىك پىكارى چىقىتىي، كويلىويي، آله آلا جاغنى . بلغارلەر، يۇنانلىلەر وارنجىھە قادار بىتون خرىستيان ملتلىك، اجتماعى، اقتصادى حاذەلىرى، تکاملىرى ورجو علرى تدقىق و مقايىسىدە اساس و بىر ساڭ بىتون اسلام مملكتىنر كېي مملكتىمىز دەدە يوق، كە بىر كون ھېمىزك تىجرىھ و كور كول مىزدىن دوغان سىيىلى و بولانىق قناعتلىرىمىزى عىددىلەرەدە تىشىت و تىۋىرایدە بىلە لم . بىتون بىر يوق فەرغىما آللە، يېخىستيانلىك ھەتىلە موجود پىك محدود عىددىلر بىلە بىزە يارالرەزىك اك آجيقلەسى،

توركىاتىك بىز زراعت مملكتى او لا بىلەن بىرچوق يلى واجنبىلوك يېتە دەرين كۆئىلەر يەشمەن بىر قناعتىدر . زراعت مملكتى = Agrar land تىعېرىنىڭ صنایع Industrieland كە خىدى علمى بىر اصطلاح او لاراق معناسى، زراعى استحصالاتنىڭ قىمىتى صناعى استحصالاتنىڭ قىمتە ئائىق او لوپىدە ادحالاتنىڭ بىلەن بىر « فضله » ئىلە أودىدە . بىلەن مملكتىلە ئامىددىر . حالبۇكە توركىا ئادحالاتى زراعى استحصالاتنىڭ كىندى احتىاجلىنى قاپايدىقىن سوگراقا لان قضاھ قىمتىلە او دە بىلەن شوپە دورسون، خاقنى ياشتاڭ . بىلەن اىچون بىلە باشقان مملكتىلەك زراعى مەھسۇلاتى و زراعى مەممۇلاتىنە سەخاج بىر و ضۇيىتىدەدر . مملكتىمىزك حربىدىن اولكى يالكىز بىغانى و اون ادحالاتى، بىتون ادحالاتنى يۈزدە يېكىرىمىسىنى اشغال ئىدىور و بىنگە بىللى سكسان مىليون مارق طو توپوردى .

استانبول ؟ يالكىز، آنادولو اىلە مناسباتنىڭ كىسىلىدىكى بىر زمانىدە دەكىل، حربىدىن أول صلح زمانىدە بىلە حتى اون، يومورطە، پاتايس، ذخىرىھ، پېنیر، أت و ساڭە كېي دوغى و دەن دوغى و زراعى مەھسۇلاتى و مەممۇلاتى روسىيادىن، رومانىيادىن، بلغارستاندىن، حتى فرانسە و آمریقادىن ادحال بىجورىتىدە قالمىشدر .

كورولويوركە توركىا سادە جە بىر پىسا مملكتى، بىراستەلاك مملكتى در و بى اعتبار لەدەركە هەزمان قولۇنىزە يىدلىيە استعداد كۆستىر . بىر كون آنادولو ارلىرىنىڭ او غۇرنىدە قان دو كىكلىرى سىاسى استقلال، سىاسى حریت آنجاق و يالكىز اقتصادى بىر تىل اوستە قورولابىلىر . دىنيا اقتصادى قىمىتى صرف بىيچىلەك اولان بىر ملت مەحقق سىاسى حاكمىتى، سىاسى حریتى قايب ايمە بىر مەتكەندر

سنے‌سندہ ۱۲۰ یه یوکسلمشدر، رائیلاندده ۱۸۰۰ سنے‌سندہ کیلومترو صربی باشنه ۷۰، ۱۹۱۰ سنے‌سندہ ۲۶۴ ساقسو نیاده ۷۸ ایله ۳۲۱ کیشی اصابت ایتشدر. سائز ملکتیزده مثلا صربستان اهالیسی ۱۹۰۰ دن ۱۹۱۰ دن قادر بیک ده ۱۶، بلغارستانده بیک ده ۱۵، قلنامدہ بیک ده ۱۴ نسبتندہ چوغالیرکن بزده نه اویتش، نه بیتمش ينه خبر من يوق.

اهالینک ياش درجه‌سی نه در؟ دینبیورکه آنادولونک برچوق کویلرندہ معین یا شلرده انسانلره تصادف اولونیور. آنادولو کنجلری حدود لردہ خرج اولونورکن کویلر چوجوقلر، قاریلر واختیارلرہ قالیور. اهالیزک قاچدہ قاچی اقتصاداً و جنساً مستحصل برايشده؟ بونی ده بیلمه. یورز. فقط سائز ملتلر بونی ده تثیت ایتشلر. مثلا آمانیاده ۱۹۱۰ سنے‌سندہ بیک کیشیده ۳۴۰ کیشی ۱۵ یاشندن آشاغی ۴۰۰ کیشی اون بش الله ده آراسنده ۱۸۱ کیشی ۴۰ ایله ۶۰ و ۷۹ کیشی (۶۰) دن یوقاری بر یاشندہ بولونغدہ ایمش. کوروایورکه آمانیاده بیک کیشیده (۷۴۰) کیشی قرق یاشنه قادر یا شلری دولدرو. رویور، یعنی اهالیستنک هان دور تداوچی کنج و پرودو کتیف، دکاسه بیله او مایا مساعد...

یعنی مقایسی باشقا ملتلرک عدد لریله ده یا پایلیزیز: مثلا بلغارستانده ۱۹۰۵ سنے‌سندہ ۱۰۰۰ کیشیده ۳۹۴ کیشی اون بش یاشندن آشاغی، ۳۶۸ کیشی ۱۵ ایله ۴۰ آراسنده ۱۵۲ کیشی (۴۰) ایله (۶۰) و ۸۶ کیشی ۶۰ دن یوقاری. یونانستانده ۱۹۰۷ سنے‌سندہ بیک کیشیده ۳۸۳ کیشی ۱۵ یاشندن آشاغی ۳۹۶ کیشی ۱۵ ایله ۴۰ آراسنده ۱۵۹ کیشی ۴۰ ایله ۶۰ و ۶۲ کیشی ۶۰ دن یوقاری. بو عدد لرہ کورمه ده بلغارستانده ۱۰۰۰ کیشیده ۷۶۲ کیشی و یونانستانده ۷۷۹ کیشی قرق یاشنه قادر یا شلری دولدرو رویورلر.

بزده سنده قاج کیشی دوغویور. قاج کیشی او لویور؛ بونی ده بیلمه یورز.

اک زو قلایانی حقده کاف درجه قورقونج معلومات وریبور. حریدن اول تریب اولونان ایستاتیقلر کوره و سطی اوله رق کیلومترو صربی باشنه یونانستانده ۴۵، یانمارستانده ۴۸، رومانیاده ۵۹، صربستانده ۶۰، فرانسده ۷۳، اسوچجرده ۹۱، آمانیاده ۱۲۰، با چقاده ۲۵۲ کیشی دوشکن تورکیاده اون برکشی دوشویور. ومثلا آمانیانک وسطیسی اولان ۱۲۰ عددی ساقسو نیاده ۳۲۱ چیقارکن آناطولینک اک صیق، اک کیف مسکون طوپراقلرندہ کیلومتره صربی باشنه ۲۸، ۳۰ کیشی اصابت ایدیبور.

عجیباً تو رکایه تا ابد بوعدلر - که ذاناً نه درجه ایشانقی جائز در او راسنی الله بیله بیلمه! - بوكون عینی قیمتلرینی محافظه ایده بیلورلری؟ سنہ لرد آردی آراسی کسیلمه‌ین، حریلر، مهاجر تار، قتاللر، صالحینلر، اجتماعی سفالت اهالیزک طوپراق اوستنده کی وضعیتی نه حاله صوقدی؟ بزی لهمزه بر قراره سوق ایده جک المزده هیچ بر دلیل بولونگادی یچون نه قادر بیدین بر حکم ویرسک او قدار حقیقته باقلاشمش اولورز. اهالیزسنلر، عصر لر ایچنده چوغالابیلمشمی؟ مثلا آمانیاده ۱۸۰۰ سنے‌سندہ بالکن ۲۵ میلیون کیشی باشارکن بو عذر ۱۹۱۰ سنے‌سندہ یعنی بر عصر ایچنده (۳۰) میلیون چوغالمشدر. یعنی ۵۵ میلیونه چیقمشدیر. ۱۹۱۰ سنے‌سندہ یعنی اون سنہ صوکرا اون میلیون داها یعنی سنندہ بر میلیون فضلہ لاشمشدر. ۶۵ میلیون اویلشدر. آمانیانک اهالیسی ۱۸۰۰ سنے‌سندن ۱۹۱۰ سنے‌سندہ قادر یعنی ۱۱۰ سنہ ظرف ۲۵ میلیوندن ۶۵ میلیونه چیقمشدیر که ایکی بحق مثلنندن فضلہ در. اون سکنخی عصر ک صوکنے قادر بوتون اولکی عصر لر ایچنده بالکن ۲۵ میلیونی بولا بیلن آلان خلقی بولیه بر عصر، اون سنہ ایچنده بردن بوتون اولکی عصر لرک مجموعنک ایکی بحق مثلنہ فیرلامشدیر.

وینه آمانیاده ۱۸۰۰ سنے‌سندہ کیلومتره صربی باشنه وسطی او لاراق ۲۵ کیشی دوشکن بو عدد ۱۹۱۰

بر جمعیت اقتصاد یا تئاتر بسله به مهیجه‌جکی، ایشله به مهیجه‌جکی،
قالدیرانیا حنی فضلے حامله با سفالنک قربانی او لور ؟ با
عجره بجبور قالیز. تور کیاده بوایکی شفک اُك آجیقلى،
اُك آجى تجیلیرىنى كورور بیورز. بُرگره اقتصادی فقر ک
نتیجه‌سی او لان اجتماعی فقر، صحی عجز و سفالت آنادولو
ياورولىنى مر جەنسىز بر طرزدە فاصوب قاورو بور.
صوکرا، او لار مناده خدمتچى، بسله مه، او شاق و آشىپى،
داڑھلرده قاچىي و او داجى، محلەلر مناده بىكىي و حمال
اولاراق طانيدىغىز آنادولو قىزلىرى وأزلىرى كويىلرندن
اقتصادى تضييق آلتىدە آيرىلە يە حتى صانىلماه بجبور
فالشى مهاجرلردىز. او نىزك اکتىريسى شهرلرە، كويىلرینە
پارا كونىدە رمك املىلە كلىبلر. دېككە بوكون انسانە
محتاج آنادولو، بوكونى اقتصادى، اجتماعى شرائط
آلتىدە خلقنىڭ بر قسمىي أولومە، بر قىسىمى دە شهرلرە
ترک ايمىك بجبورىتىدە در. بو پىشكىتىف آلتىدە زراعىمۇزك
استقبالى برقات دە قورقۇنجى بىشكىل آلىر: اقتصادى ئامزىك
وابخاسى بورادە زراعى اقتصادى ئامزىك كىنيشلەمك استعدادىنى
كوسىرمە مسى.

آنادولو منزك او تەسنه بەریسەنە تەك توک سپېلىش
بىرلەرندن كونلارچە، هفتەلرچە او زاق اشتادى استحصلال
واسطەلرلە چالىشماه بجبور، كوچوك، كوچوك كويىلرە
استناد ايدە جىك بىز راعت پولىتىقسى، نە قادر جوشقۇن
بىر حسن نىتىن فىشقايرىرسە فىشقايرىسىن، دامىما عقامتە
محكومدر.

تورك كويى ئامىلە فردى، ئامىلە مستقل بىر حيات
سوردە. جمعىتىلە علاقىسى حکومتە ويركى ويرمك
ضرورتى قازشىسىنە دوغار. كويىلرە ويركىدىن قورتارىك؟
ھىچ بىر كويى پىسا احتجاجى، پارا احتجاجى دويمىا ياجاقدەر.
هر تورك كويى كىندىنى ياغىلە قاورو بىلەن مستقل بىر
عضو در. يعنى بىتون احتجاجاتى كىندى كىندىنى تىطمىن
ايده بىلەن. جمعىتىك سائز استحصال شعبەلرینە محتاج
او ماز. علمى تعېرىلە قاپالى أو اقتصادى حاكمىدە.

سائز ملنلر بونلار عائد اىستا يىستىقلار دە ترتىب ايتىشلر
و مملكتىلەنە كى حيات با رومتۇسىنى شهر، شهر كوى،
كوى، منطقە منطقە تەقىب ايدە بىلورلار. بورادە، موضوع
ايچۈن داھافضە عددى قىصىلا تۈزۈم طىبىي يوق و يوقا زادە كى
عددى لردىن دە مقصىد بىزدە كى دېمىز بوشلۇنى، بىزدە كى
او تاندەر يىجى يوقلىنى بىر كە داھا كوسىرمەك يچۈندى.
بىلكە بىر باقىمە كورە بىزدە دە بولىلە صوغۇق و صوغۇقلۇنى
نېسبىتىدە چوق سوپەلەن عىدلارك يوقلىنى بىر سعادت. قوينزدە
ياشىيان دشمنلىرىونان و آورۇپا أمپرالىزىمندن دھاتىلەكلى.
قطىق بىز بومىقىلىم عددلار او لما ساپىلە ادعا يىدە بىلەز كە
بوكونى اقتصادى، اجتماعى، صحى شرائط آلتىدە او نىزك
دوغانلار نېسبىتا دە چوق. يعنى اھالىز چوغالىمۇرددە.
بو خادە لىر عدد آن نېسبىتىدە جەريان ايدىپىر يالكىز بىجەھەلز.
بوتۇن بوقىصىلا تۈزۈن آكلا دېقۇزە كورە تور كىادە مستقبل
زراعى پولىتىق منزك اساسى تشکىل ايدە جىك خلق بىر دفعە
پىك دااغىق و آز بىر صورتىدە آماطلۇلۇ، مملكتىزمە
سېپىلمىشدەر. و سوکرا بودا غىنیقاق و آزاق صىقلالاشما
و چوغالما استعدادىنى دە كوسىرمە مىكىدە در.

انسانلار؟ ازدواجە اجيبار قانونلارى، بىكارلاردىن فضلە
و يرکى اصوللارى، اركىكلەر درت «قارى»، آلمق حق
شرعيەنىڭ بىخىنى كېيىلۇزىك، حيوانى غايەل راستىدەف
ايدن قانونلاره چوغالماز. بوكىي قانونلار يالكىز چوغالما
امكاني تىشۈق ايدە بىلەر، قوللا يلاشدیرا يىلەر. فقط ھىچ
بر وقت بوا مکانى ياراتماز. سوکرا انسانلارك چوغالماسى
چىوجىولر كېيىقانىك بىر طرزدە مىكىن دىكىلەر. او
بىر طاقى اجتماعى، صوپولۇزىك شىر طارە با غايلىدەر. بونلارك
اُك مەمىي اقتصادى حيانك مستحصل، پىر دوكتىف
اولاراق دامىما يوكسلىسى، ترقىسىدەر. آلمانيا خلقنىڭ
بولىلە يە عصر اىچىندا يىكى مىلنلەن فضلە سەنە چوغالماسى، آلمان
اقتصادى ياتىك يېنە بور عصر اىچىندا دىنلە دەنلى كورولەمش
ھوانى فشنكى كېيىقانلار فېرلايان ترقىسىلە ئىل، ئىل
كىتمىشدەر. حق بونك نېتجەسى اولىشىدەر.

پانچمین ماهیتنده قاتل. نه ما کنه قولانه بیلیرز؟ چونکه هر کوچوک کویه بر مهندس کوندرمنک، بر تعمیرخانه آچانک امکانی یوقدر و تدارکی به سالی ما کنده کوچوک کویله ده را تابل او لازم چالیشاماز. کوره، ننم، حیوانخیاق خصوصنده عصر کیمی و ضروری ترقیلرندن بو شرائط داخلنده محروم قالایا محکومن.

یول یا پاراق بو داغنیق و فردی بر حیات پاشایان آز خاقلی کویچکلری بر پیاسایه با غلامق فکری ده شیمدیلک طرفانده در، یولار انسانلر ایچون یا پلیر. پوللر احتیاجدن دوغار، اقتصادی بر احتیاج او مادن پایلاجاق یولار منفعتدن زیاده ضرری موجب اولور. نته کیم ده او یله اولشدتر یولاری یا پاچاق سرمایه منک یوقانی بوزندن نحتاج او لدیه، نز آجنبی سرمایه لری طبیعی بالکنر کندی کارلرینی دوشوندکلری ایچون حکومته عقد ایندکلری مقاوله لرده سنده هر کیلومتره باشنه اصغری بر واردات ثبتیت اینتلردر. اکر واردات غارتی او لو نان بومبلی بولماز سه حکومت اوستنی اکله مجبور طوتولشدتر. حکومتمز، حرب سنده لرندن ماعدا - که بونلر حکومته نقلیه سی چوق او لدینی ایچون بر انتنا تشکیل ایدر. و همکنیک اقتصادی جاتیله هیچ علاقه دار دکلدر - هر سنه کیلومترو باشنه بالمقابله معین وارداتک ۱ کسیکنی دولدور مشدتر. و بمبلغ ۱۸۸۹ سنندن ۱۹۱۱ سننده قادر یعنی ۲۲ سنه ایچنده ۱۷۰ میلیون فرانجه بالغ اولشدتر. بوبار الرذیون عمومیه دلاتیله ایزید، ار طغزل، کوتاهیه، آفره، طربون، کوشخانه حوالی سنک عشر تله منتظمآ دمیر یولی قوم پایانیاریشه او ده نمشدتر. یعنی آجیچجه می قبای بنه کویلونک قافا سنده باطلامشدر.

بغداد دمیر یولی قوم پایانی سرمایه سنک ۱۵ میلیون فرانق او لدینی دوشونلور سه حکومته ۳۲ سنه ایچنده منتظمآ او ده دیکی ۱۷۰ میلیون فرانقه ۱۱ بگداد دمیر یولی شرکتی تأسیس او لو نایلیردی. بوندن ماعدا بالکنر آنطوری دمیر یولی شرکتی ۱۸۹۵ سنندن اعتبارا

ویرکی و عنبر بلاسیدر که کویلوی استحصالانی بازاره چیقاروب پارایه تحولی ایمک عجبوریته صوقار. بو عجودیت ایسه کویلوی، آنادولو ده مناقله منک قیطانی بوزندن بر (پیاسا) نک او لاما سی و کویلو لر آراسه لازم کلن اقتصادی او رغانیز اسیونلرک بو کونکی شرائط داخلنده میدانه کله مه مسی کویلوی ذخیره تجارلرینک، صرابحه جینک ملتزمک، قیصاجا تجارتك، صرابحه جی تجارتك اسیری یا پار.

کویلونک پیاسا ایله علاقه سی بالکنر ویرکی طرقیله اولور. پیاسانک استحصال او زرنده کی تأثیری ده بو ویرکی تسبیته اولور. یعنی کویلو ویرکلریخی، بورجلرینی او ده بیلملک ایچون پیاسایه مراجعته مجبور قاتلر و بالکنر بونسبیته استحصالی احتیاجندن فضله چوغالنایه غیرت ایده ره. چونکه بوبه کویلونک النده و آوو خنده کف بوغاز طوقاغه چوق کره ضروریه صاتین آلان هله مانلر پیاسایه حاکم قالدیقه کویلونک فضله استحصالی او نک ایچون فضله بر ایش کلقتی، ماهیتی آلر.

صوکرا کویلر بوبه ببرلرندن کونلر، هفتہ لرجه او زاق، مناقله یولارندن، لیانلرندن بنه کونلر، هفتہ لرجه ایراق و پیاسا دنیا پیاسانه ده کیل محله تجارلرینک کار منفعتلرینه تابع قالدیقه استحصالک صنی واسطه لرله چوغاللایی ده جمعیتمن ایچون برتفی حائز او لاماز. بر کره قتل امکانی یوقدر. قتل امکانی او لساده بوندن دوغاق منفعت کویلونک حصه سنده دوشمه ز. بوبالکنر مملکتمند ز برودو کتیف هیچ بر قیمتی او لایان بر تجار صنی چیقاریر که زراعی پولتیقدن مقصد طبیعی بوده کیلدر.

او بالکنر وایلک او بجه کویلونک منفعتلرینی دوشونمکه مکلفدر.

بو کونکی شرائط آلتنده استحصالک چوغالما امکانی ده آزدر. چونکه بوبه دیدیکمزر کیبی ببرلرندن او زاق و آز اهالیلی کویله ده موده رن بر ذراعت پاچ او لاماز. عصر که پنک و علمی ترقی و کشفلرندن استفاده آرزولری

وموجود یوللرک جوارینه بپلان دائمه سنده بیویک، بیویک و کوی دنه یلمه به لایق کویله اسکان آیله قابلدر .

اووقت زراعتمزک ترقیسته انگل اولان بوتون سبیلر اور تادن قالقمش اوپور .

بر دفعه آلدەکی موجود ایش قوتستان بویله بیویک کویله ترکن ایتدیرمک صورتیله اعظمی استفادەی ایدە بیلیرز . کویلرک ساحللرە، موجود یوللرە هم جوار اولاماسی یوزندن اخراج امکانش حجم سولیله استھصالک چوغالابیلمەسى تامین اوپونش اوپور . صوکرا زراعت عالىنک مودەرن تەکىنک و کشفلرندن استقادە قولایلاشىر . السکىزىق قوتى ده بوجەلەدندر وأڭمەم رنتىجه او لاراق دە کویلولر آردە سنده او رغانيزاسيونلر يايپاراق کویلويي مراجىھ و تجارت سرمایه سنڭ ئىندن قور تارماق واونى دوغى و دن دوغى و دې پىسا ساپاھ حاكم قىلىق مەكىن اوپور . بو مياندە آلمانيا دە کوی مراجىھ سەقارشى ۱۸۸۰ سنە سنده آچىلان قاۋاغان بىخت اىچەيى فائەتنى خالى كورمۇرم . (کویلر دە مراجىھ) آدى جمعىتك Sosial polistik verein fnr . مختلف آنکە تارى جمع ايدەرك اوئا، يىنە نىشر اىتدىكى اىرده بىز مملکەتك بى كونىكى حالتە پىك چوق بىكىز ئىن جەتلىر طالع قارداشى مناسبىلر يوانق مەكىن اوپور . باويەرادن كان راپوردە شو جەلەرە تصادف ايدىورز .

بر کوی نە قادر فقير ايسە مراجىھ جى دە او قادر يۈزىز و انصافىزىجە ايشنى بىھرىمكىدە در . شهر لە دن او زاق و يۈلسز کویلرک يارا و ساڭرى حياتى احتىاجلىرى تامىن اوپونقىددەر . قاپاط کویلو بۇ زەختلىرى بىلغى مکافاتلاندىرىمۇ مجبورىتىدە قالىر . مراجىھ جىلر لزو مىزز رقابىتە ميدان براقامق اىچۈن کویلری آرالىنە منطقە، منطقە تقىيم اپتىشىلدر . هە مراجىھ جى كىندى منطقە . نىڭ اقديسىدەر . و بۇ منطقە داخلىنە يايىلان بوتون آليم ساتىم معاملەلری بونك ئىندن سچىر : حیوان، ارزاق، تىخىم و علۇزاق آلمىي صانىمى، پارا اقراضى، رەن معاملاتى اونك مشغۇلىتى جەلەسندىندر .

بالكىز ۱۱ سەنچە بىتون احتىاط آچقەلرى و ساڭى مصارف فلان آىلدە قدن سىكىر ۶۰ مىليون فراغەن فضله كار يائىشدر . بىتون بوقىصە اىضاھاندىن آكلاشىلىرىكە مملکەتك احتىاجى دوشۇنولەدن اجنبى سرمایه لە يېپىلان بىووللار كويلاپ بىویک واجنبى باقەلرینه بىركار مىنى اولىشىدەر . بىرده آلمانيا دە كەن بىرلىك ترقىسى برقاج عددە تېپىت ايدەم :

آلمانيا دە ۱۸۴۵ سنە قادار بالكىز ۲۱۳۱ كيلومترە دەمير بولى يېپىلەشىدەر . بى عدد ۱۹۱۲ سنە سىنە يعنى آمان خاچىتك ۶۵ مىليونە چىقدىنى سىنە ۵۹,۰۳۱ كيلومترو يېپىلەشىدەر . بى كونى سە ۷۰ مىليونلىق آلمانيا دە ۶۵ بىك كيلومترە دەمير يولى واردە .

كور و بورز كە دەمير بوللار، عمومىتىلە بوللار بىر مملکەتكە انسانلىك چوغاللىسى و بىونسبىتىدە اقتصادى فعالىتك آرتىمىسى يعنى احتىاج اىلە أورە يور . بىتون بوسوپىلە دكىر مدن بوللرک اقتصادى اھىتىنى تىدىر اىتەدىكىم آكلەشىلماسىن . بوللرک لۇزمى بىر بىدا اهتىدە ؟ بالكىز مملکەتكە بىووللارە احتىاجى اوياندېرىمۇق شەرتىلە . بىدە اقتصاد ياتىزى فعال بىچاھە قوياپىلەمكە مەكىندەر . عكسى تىدىر دە بوللار بىلە بالكىز آناظولى يە دكىل كويلۇمك كىسەسىلە آورۇوا باقەلری آراسىنە يېپىلەش اوپور .

بوتۇن بى اىضاھاندىن آكلاشىلىقە كورە بويله كويلە منز داعىقى . و آز تفوسلى قالىچە و بى سېنە اشتەھەنلەن فەدى محلى و ابتدائى ماھىتىنى مخاھىظە مجبورىتىدە اولدۇچەز زراعتمىزدىن مستحصل بى فعالىت بىكەلەمك عىيناً بى مال خولىما اوپور . انسانلىك چوغالماسى دە اقتصادى فعالىتك، اجتىاعى رفاهك بى تىيجىسى او لاراق قبول اىتىدىكى، المزدەكى موجود انسان ماھىر بىلە ئاكىتا بوللارك اقتصاد ياتىزى دوغۇرۇچى و دىنامىك بى فعالىت كىرمەسى چارەلرېنى آرامق مجبورىتىدە قالىر . اىشىتە بىتون مىسئەنەك او زى دو كومى بورادەدر . بونك خىلە اىسەنجە، بىكۈن يۈلسز و بوش آنادولونك قىيىسىنە بوجاغە داعىلەش كوچوك كويلرک خلقنى ساحللرە

ایسته یورساق بولیه موده رن کویله احتیاجز وارد ره . منظم اولری ، منظم بر مکتبی اولان بر کویله خو جالق ایده جک کنجلر هر حالده بو کونسکن داده افضله بولونا بیلیر . آنادولونک محی حیاتی ایچون ده بولیه موده رن کویله پارامق یکانه قور تلوش چاره سیدر . چونکه بولونک آنادولونک کویله دوقور سر ، علاج سر ، اولیارک کرامته ، توتسولرک تصادفه با فارکن بنم تصور ایستدیکم کویلارده خسته خانه ، بر دوقور ، حمام بولونا بیلیر و بونلر کویک یار دیمه له یاشایا بیلیر . مملکتک اعماری ده آیری وینه مهم بر نتیجه .

بو صورتله زراعی استحصالن زی و کسندجکه وبالنتیجه مملکتمنزک احتیاجنی تأمین ایتدکدن ماعدا مخصوصاً لامزدن اخراج ده ایده که خالق از تاجق اقتصادی و اجتماعی رفاه ترقیسی نسبتند عدد آ چوغالماسنی ده ممکن او لا جاقدر . آنجاق او وقت کویله ایچن لره دوغر و یا پیلا بیله جک و کویله شهر لرله بر لکده یولارده . . . .

صنایعی ترقیمزده بو صورتله بر ساحه حاضر لان جقدر . مملکتده پیاسا اولماد فیه صنایعی استحصال ایچون پاپیلا جاق بوتون تشبیلرده عقامته محکومدر . مملکتده کی صنایعی استحصال ایچون پیاسایی ده ، خلقیمزک یوزده دوقسان دوقوزنی تشکیل ایدن کویلولرک احتیاجنی یار آنها جاقدر . زراعی استحصالله ، صنایعی استحصال ایچون مبادله آنجاق کویله ایتدائی و فردی کوییجکزندن چیقار توب بویله موده رن وزراعی استحصاله انکشاف امکانی ویره ن ، یعنی کویله نک آلم قوتی چوغالان کویلرده تهر کنز ایتیر مکله حصول بولا جقدر .

مملکتمنزک زراعی بر مملکت حانه کیه بیلمه سی ، یعنی زمانده کول تور مل و محی فلاحی و صنایعی استحصال لزکده ترقی امکانی ایچون بخه یکانه چاره بودر . بونک تطبیق پارایه ، زمانه وبالخاصه بواشی باشارا بیله جک قفالره احتیاج کوستیر . پارادن ده ، زماندن ده افضله بخی قور قوتان ایشته بوقفالرک مفقودیتپدر . چونکه بو پلان

بوتون بو ایشلرک نتیجه سنه کویله مرا بمحجه جینک تمامیه اقتصادی اسارتنه کیرمشد . زوالی کویله نک اوی ، تارلاسی حق کنديستک و عامله سنک ایشنک اجرقی ، حقی حقیقتده مرا بمحجه جینک در . کویله طویر اغی اوستدنه بالکنر عمله در . مثالا لری چوغالناراق او زانهایه محل یوق . بو قادر جنی بیله بزه آلمان کویله سنک بوندن ۴۲ سنه اول بزم تورک کویله سنک بو کونکی قارا طالعندن آیری بر حیاته مظہر اولمادیقی کوس تیور . آلمانلر بو اجتماعی خاستالغک کوکنہ کویله لور آراسندہ اور غانیزا سیونلر پاپاراق کبریت صوی دوکشلردر . ایشته بز بو داغنیق و آز خلقی کویله بیویک و ببرلرینه یاقین کویلرده تکشیف ایده من سه کبو اور غانیزا سیونلری ده پامایز . نه کیم که آلمانیاده ۱۸۸۰ سنه سنه باشلایان فوسنک کنافیله ترقی ایده بیلمشد . ۱۹۰۱ سنه قدار تشکل ایتش ۱۵,۰۳۴ ایمه جه نک ۱۲۰۲۸ دانه سی یعنی بشده در تی صوک اون سنه ظرفتنه میدانه کلشدر .

شیمدی کلمه بنه بزم درده : بو فوس تکشیف پولیقہ سنک بالکن اقتصادی ده کیل اجتماعی فائدہ لری ده وارد ره .

ناسیل که آز خلقی و ببرلردن او زاق کویلرده ما کنه قوللاغق ، تشکیلات پاچق ممکن ده کیلسه مکتب آجق ده یعنی سیلردن عدیم الامکاندر . کمیج معلمملر مزدن اویله کریچدن ۲۰ ، او تو زاولی اجرا بر کویه کیدوب ده بوتون و سائنسی لکنه رغماً جایشماسی ایسته مک بر کره پاپلمسی بویوک بر فدا کارگه متوقف بر تکلیف اولور . تانیا هر کویه کوندره جک قدار خوجا بولق ده برایشدر . بو سیلردر که کویلر من کوی اماملرینک اندزه قالایا محکومدر . حالبو که مملکتمنزده کویدن باشلایان برمغارف ترقیسی یعنی بوتون کول تور ایده آلی کویله عمده سو . کدور مک ، قره باش تجویدی تعیین ایتمک و (نصر) یی چکدیر تک اولان قارا جا هل ایاملرک اندن قور قارمه

برچياتك سينه ماسى:

آچىلمايان يوصوق

او كىجه خاڭن وسىنى ياغمور هىيج كىپىلمەدى ؟
بارىندىقلرى اىصالق وأولدوروجى اىشىدە بىلە سەفالت ،
پاشلىنى تعقىب ايدىيوردى ... اىشىتە: قىريان شىشەسى
برقاچ يىرندن يامائىش كوچوك پېرول لامىسى دە أولكۈن
ايشىقلرىنى او نىلدەن أسىركەدى . بوتون كونك عذابى
دىكەندىر مەك اىچىن صوقۇلدىنى بوجەنمەدە او موزلۇنى
چوڭدرەن يوكلاردىن چوق داها آغىن معنوى براشكىنجە
روخنى أزىيور ...

*
هۇز اون ياشىنده اولان زوالى كوچوك ياور و بىالىن
آياق يورومكىن آلدەنىي صوغۇقە حا نوبىتلرى كېرىيور .
برداملا ضىاء برداملا ضىاء ! اللهم ، بوكابوسلىر آراسىنده
يووارلانان معصوم اىچىن برداملا ضىادەمى چوق ؟ ...

*
صولۇز كوچوك برسىل حالتىدە اىچەزى يەقوشو شىبور .
نەرىيە ؟ جان چىكىشىن ، قورقۇنخ خىالتىر اىچىنده صوڭ
عذابلى دېقىقلەرنى ياشايان بىدېختىك شىمدىدىن أولىش
جىسىنى يېقانىغەمى ؟ ...

*
صباح ... اور تالغە كىرىلى بىر آيدىنلىق جو كىدى ..
ياغمور حالا سىنسى سىنسى ياغىيور . كوچوك سىيللىر ،
او فاق دالغالىلە - سەفالىدە بوكالان - بويووايى حالا
بوغۇنچە چالىشىйور ، چامۇزدىن سىدلەلە او غەراشىيور ...

*
چوجوق بىك خستە ... آرقادە بىرىيغان افلاض حالتىدە
قالان وجودلار، ئاثورقۇنخ نظرلەلە بىرى بىرىنە باقييور ..
ياربى ، ياشامق مجبورىتى نە آجى ، نە آجى ! ...

*
طالىسز پدر، آرقاسىنە دونوب باقىقىدىن قورقا قورقا
بودنىيا منارىندن صىيرىلدى ، كوفەنسى اپدى بىرگىناھ كېپى

آنخاق مەلکىتىدە يابىلاجاق مەم تدقىقلەردىن دوغا سىله جىكىدر .
طوبراقلەرنىڭ زراعى قابلېق ، اراضىنىڭ يېقىسىمنىدە
تعقىب اولۇ ما جوق غايمار (بويوك اراضىمى ، كوچك اراضىمى ،
قومه پراتيف شركتارىمى ؟) اخراج ، اقليم و طوبرااغك
قابلېتىه كورە زراعت اولۇناتق نباتى منطقەلىرىنىڭ تەرىپىق ،
هانىكى كويلىرلە زەرىدە و نە نسبىتىدە اسکانلىك تعىينى كېيى
داها بىرچوققۇ خىنلىق نەقاط متعدد متخصصلىك اشتراكىلە
سىستەمەتىك بىر طرزىدە وجودە كىتىريلە جىك بىرپالانى ضرورى
قىلار . صوڭرا مەلکىتىمىزدە هىيج اولمايان اىستاتىسىق
تەقىقات دە بوجەلدەندر .

بو حىاتى مىسئۇلۇك بىرده سىاسى جەھق واردە . بو
بويوك مقىاسىدە اسكان پولiticەسىنك تطبيقى تەخbla فرض
ايىشەك بىلە يېنە حكومتىك تعقىب اىدە جىك مالىيە و اقتصاد
پولiticەسى حرب سەنلەندە اولىدىنى كېيى كويلىو دشمنى
واحتكارلە سىراجىيە مساعىد حتى مشوق قالىرسە اميد
ايدىلەن خىلىق تېجەلرلەك ھېنىي صوچى دوشىر .

كويلىو منقۇتلەرىنىڭ تەپىمىنى آنجاق آنلىرى تەئىيل و مەدافعە
ايندەن سىاسى پارىسلەرلەك تاشكلى وادارەيى آله آلاماسىلە ئەتكىندر .
يوقسا دولەتك اقتصادى و مالىي پلتىقسى صرف مأمورك
وعسلىك بىسلىمەنسى ئاستەداۋ اىدە جىك اولورسە ، كويلىنڭ
طالبى دائىما هەر مەناسىلە سەفالت و بالنتىجە مەلکىتەك عاقبىتى دە
آزو زپاية كولەتك او لا جاقدەر . تورك كىنجلەكلىك اجتماعى
مەتكۇرەسى ، مەلکىتەك حقىقى ئەندىرىلىرى مەلکەتە حاكم قىلىمە .
بۇ و بالكىز بىر اولمايدىر . آنجاق بوصورتە ئاپتە ئەقتصادى ئاستقلالمىزە
و بالنتىجە حقىقى بىرسىسى ئاستقلالمە قاۋوشابىلىز .

تەئى اىدەم كە عسلىكىدە يەطولا صاحبى تورك مەلتى
اجتماعى ساحىددە بىر قاج مەسطۇرى كەل ياراتا بىلىسىن !
بەرلىن ۲۶ مايس ۱۹۲۲

— دفع اول، اورادن !

کوزلری دونوک اختیار، بوتون سفالت و مشقتلرینك اور تاسنده سندله‌هدی. کندیسنک، عالیه‌سنک، زوالی چوجوغنک بوتون آجیلریله سیکیرلری کریلدی، کریلدی.. صیقلان یوسرو قلری طاشدن ایکی دوکوم حافی آلدی، آتیلوپ شو آجله، زوالیلغه سوکدن مشتم آغزی صوصدوره‌قی ایسته‌دی ...

*
هیوم ایچین بر نقطه‌یه طوبلانان قافی، یوره‌کنه صیخ‌مادی؛ او لدیفی یره برداهما قالق‌مامق او زرمه‌دوشندی ..

*
— آووجلرینی آچیکز، پوزیته برآز صوسه‌ریکزرا
— چوقدن اولمش .. صودن، یاغموردن باشقا
برشی کورمه‌یه بن بوجود ایچین صو، نه قدار فصله‌ا
هله آووجلری او قدار صیقلیمش که ...

*
متروک بر تخته او زرنه جسدی بیقايانلر چوق
اوغر اشدييلر، لکن برد و کوم حافی آلان یوسرو قلری
هیچ چوزولمه‌دی. بو، سفالتك او نه کی دونیا به کونده رديکی
صوک خاطره ایدی .

ع. ا.

پوكه‌ندی . شيمدی آرقا سندن قوشان آئینی دویامق ایچین سوک قوتی سرعته قلب ایمکه چاليشیبور ...

*
یورو، یورو ! .. باشقانسک یوواسته آفان رفاهدن بلکه سکاده بربزکات نجات دوکوه جک ...

*
کونش نه یه کورونه‌یور؟، ساعتلر، هیچ دور مادن قوشو بور .. طبق او فاق برسیل حالنده آفان داملا لر کبی .. آء، باری هیچ کیجه کله سه ...

*
نه آرایان، نه سوران ... هر کس او قدار مستقنى که ...

*
پوزلرندن رنک و محنت فیش‌قیران ایکی بک افندی قونوشو بور :

— شيمدی قازانچ بالکز حماللار له، آیاق صاتیخیلر نده ..

— حقک وار، حریفلر کونده اوچ بش لیرایي
میله بکه نه بورلر ...

— بک افندی، پوککزی؟ .

— شيشلي یه نه قدار؟

— قرق غروش!

— سفیل حریفلار، حالا دویانور سکز!

— نه ویره جکسز؟

بین الدول مناسبات

لوشید جورج دیون مسئله‌سی ایچون بر صورت تسویه تکلیف ایتشدی. بو کا کوره انکلتاره، فرانسه‌نک ده بالمقابله تمجهزات عسکریه‌سی و آلمانیه قارشی اولان تعییرات مطابقی آزادتماسی شرطیله، فرانسیزلردن اولان مطلوباتی تتفیص ایمک موافق ایدیبوردی . اکر بو تکلیف قبول ایدلش او سه‌یه‌دی او روبا او زرنه کی تحکم مجادله‌سنک بر درجه تحفظ ایده جکنه حکم ایدیله بیلرددی . تعییراتدن پاپله‌حق تنزیلات، نتیجه آلمانیانک قوه اشتراشیه سی آرتیرا جقدی . آلمانیا ایله انکلتاره آراسنده مناسبات تجاريه‌نک کری پسدا ایتمی سایه‌سنده، حکومته

سوک آلتی آی ظرفنده جریان ایدن ایلک مهم حادنه، انکلیز بور جلرینک تأدیه‌سته معطوف اولان انکلیز - آمریقا معاهمه‌سیدر . ایکنچی حادنه‌یه ده رور منطقه‌سنک فرانسیزلر طرفندن اشغالی تشکیل ایدر . بونلردن صوکرا، صره‌سیله، ایشان مقادنده، فرانسه ایله انکلتاره توکایا به قارشی وضعیت‌زینی مبادله ایتلرینه شاهد او لدیفمز لوزان قونفرانسی؛ انکلیز-روس اختلاف، و نهایت اتصالی شرقده، واشینگتون اشتلافنک تصفیه‌سی شایان قیدر . بوتون بو حادنه آراسنده، متقابل و صیق بر رابطه موجوددر .

متفق دولتلر دیونتک آموریسمانه کیده جکدر . سیاستک یکانه نتیجه‌سی امریقا ایله تقرب دکدر . فرانسه ایله اولاق مستقبل مناسبات مسئله‌سی ده موضوع بحث اولدی . هیچ دکاسه عسکری نقطه نظردن انگلتره بر آطه او لفدن چیتمشدر . شیوه‌دی اوئلک ده جان آلاجق بر نقطه‌سی وارد . فرانسنه‌نک هوائی فیلولری او نکیکلرک چوق فوئنده در . بو کیپی مادونیتلری ، انگلتره بر باشة طرزه تویض اینکه چالیشدی . پارس قوئر اسنده انگلیز لر بر مقابل تکلیفده بولندیلر . بو پروژه ، فرانسلر ککندن دها ندا . دکلادی . بالکن غاراچی مسئله‌سی اهال ایدیبوردی . انگلتره‌نک تکلیف مدھش بر سله ایدی . انگلتره ، فرانسره پیر بالزمک حقنندن کلک قوتی کندنده حس ایجه بوردی و آلمان مقاومتی قارشیدنده ، فرانسنه‌نک کندی کندیه اعتمادی زائل اولاچنی امید ایدیبوردی . آلمان مقاومته وجود ویرمک ایچون بالات انگلتره‌نک بر لین سفری لورد آپرتون ، آلمان بورزوایزنسی تشوبق ایتشدی . فقط رورخادنی آلمان سرمایه دارلرینک دکل بالکن سرمایه دارانی احیا اینک خصوصنده کی قابلتسزلکنی فقط عینی زمانده مغلوب اولدینی حاده ، منافع عمومیه بی ، منافع خصوصیه بی فوچنده طوغه بیله قادر اولادینی کوشتاری . خارق العاده بر سپه کولاپیون و احتکار نتیجه‌سی مارق عقل و خیاله کایه جک درجه لره سقوط ایتدی . مبدأه یدی بیک مارق اولان دولاره سوک زمانلر یوز بیکلره چیقدی .

فیشانلر اوقدر بوكس‌لری که اجر تلر هیچه ایندی . بوکا رغماً آلمان حکومتی اوئلری تبزیله قافیشیدی و عظم بر غر و طالعه‌سی ، رورو بون آلمانیا اوزردنن کچدیکی زمان بر آلمان والیسی ، آلمان پروله تاریا سنه قارشی ، جنال دوغوندجه معاونت دیلندی . ضرر وزیانی بروله تاریا به تأدیه ایتدیرمک اوژزه بورزوایزی مقاومتندن واژ کچیلمه سنه تایل ایدیبوردی . آلمان بورزوایزنسی سنوی بشیوز میلیون آلتون مارق . تأدیه اینک تکلیف ایدیبوردی ؟ فقط بوکا مقابله سکن ساعتک ایش قانوننک الفاسنی ، شمندو فرلرک فردی بر طرزه ایشله دلسنی ، اسکننا قانوننک الفاسنی طلب ایدیبور . سربی آخر ایجادات اصوله عودت ایلدنسنی ایسته بوردی . بوئلک معنای شودر : آلمان ایشجیلری بورزواینک تحت تصرفنده اولان حقیق . قیمتلری اله کچرمه که موفق اولادینی ایچون ، بورزوایزی ، دواتک موافق منابع مادیه سنه وضع بد اینک ایسته بور - آلمانیا بوایشده مغلوب اویش کیدر . مع مافیه مسئله هنوز حل ایندشن دکدر . عمله حرکانه قارشی ، حکومتک تشوبقاتله تجاوز کار بروضیت آلان ملیتپرولرک . محرومی نه نتیجه ویره جکی دها حقیله کسدنریله من .

پاآنقاره‌نک رورده کی تشباتی دولاپیسیله انگلتره بی قارشی توجیه حیات اقتصادی برضبه عد اوئله بیلر . رورده کی حادنات دولایپیسیله آلمانیک حیات اقتصادی بی بر چوق سنه

اليوم سنوی یوز میلیون انگلیز لیراسی مصرفه مال اولان ایشلرک انگلتره ده آزالدینی کوروله جکدی . لوئید جورج بر طرفن دمرویه نک ، بین الملل مناسبات ساخته سنه برسرا مایه دار دولت او لارق کیرمه سی کورمک آرزویی اظهار ایشدر . روسيه سوسیالیستیه تنسیقات و تشكیلاتندن فراغت ایچلی و بورجلری او دهمه ایدی . بوئلک تطبیقاته تفسن ایتدیک معنا ، شمندو فرلرینک و لیاطرینک تسییس ایدی . لوئید زورز بلانک موقیق ، اوروبا سرمایه دارلرک اسکی موقعی استداد ایته سنه معادل اولاچنی . لوئید زورز حسابلری نه امریقا نه ده روسيه بی لايق اوله قلری اهمیق ویرمکزین یاچشدی . حال بکه امریقا ، قولایله آکلاشیلله جک بر دوشونجه ایله ، اوروپا باشلرینه قطیعاً قارشیدامق آرزو سنه در . حرب عمومی بدايتدن برق چلیک حاصلانی ایکی مثله ، حیوبات حاصلانی ایه ایکی ، شلنندن فضله بیلاخ ایشدر . اکثریتک آرزویی خلافه اولاچنی اوروپاده بروول اویتامق ایسته نلر یوق دکدر . بویوک زراعی استحصال ایله اشتغال ایدن چفتلک صاحبلری ، ایشلری مع المتنویه اوروپاده نقل ایده جکلر و بعض باشه لار و رواباه پاسیلاچ اخراجاتک جهت مایه سی تأین اینکه جان آماجلرلری . فقط امریقانک بولندینی غایت مساعد و ضمیت اقتصادیه اینکه بو عاملرک تأثیری ضعیقدر . امریقانی اوروپادن زیاده شرق آسیا علاقه دار اینکده در . بوئلک برابر امریقا بر عیقاده انفلاتک توسع ایته سی ای بر نظره کورمه مکده در . شرق آسیاده آرالنده جاری اولان رقات ، امریقا ایله انگلتره مقارنت و اتفاقی غیر ممکن قیامده و دیکر طرفندن ده دکن حاکمیت ایچون دیکری و رقب کورمه مکده در . آرالنده بر اختلف ظهور ایتدیک تقدیرده فرانس امریقا طرفی انتظام ایده جکدی ؟ بوئلک ایچون درک و اشینتوونه ترک تسییلات حقنده بو قدر مذا کرات جریان ایتدیک حاده ، فرانسره تسییحاتی حقنده هیچ بر کله صرف او تامشد . لوئید جورج پلاني عب ث و محال ایدی .

انگلیز باش و کیل روسيه نک یکی اقتصادی سیاستی آرقه سنه تحفظ ایسلک مخصوص بر نوع سپر تاق ایتشدی . روسيه اعتبار مالی مقابله ده امیازلر ویرمک حاضر ایدی ؟ فقط آنچه غیر صنایعی و شمندو فرلری سرمایه به تسلیم اینکه هیچ ده متایل دکلادی . جنورده ده لوئید جورج بو سیله ایله روسیه ، دوستلری ایشلرک تهدیدی ، آلتنده بیراوشدی . فقط بو تدبیدا و مدنی تأثیری پالاماشد . سرمایه دار دولتلر روسيه بی قارشی و ضمیتلری تبدیل ایتدیلر . موسیو بالدوین ، آمریقا ایله معاهده بی ، دیونک آموریسمانی اسامی اوزرینه بنا ایدیبور . بواسلاف حقنده لوئید جورج دیبورک : آلتیش سنه مذنه سنوی آلتی یوز آلتون مارق تأدیه سنه محبور اولاچلری دوشوندکه انگلیز لرک عقلالری پاشلندن کیدیبور ؟ داخل خزینه اولان مبالغه بـ ۱۰۰ مقداری

بین الملل مناسبات عالی و اشیائیتون اتفاق تشکیل ایده جگدی . بو اشلافک عقدی متعاب، قونفرانس اشتراک ایتمش اولان روسیه ولادیوستوک اشغال ایتدی . و اشیائیتون اشلاف آمریقا، انگلتره و زاپوچیا بر مقدار دینه نوط حافظه ایمک حقی بخش ایدبیوردی . زاپوچیا شلافک کنندی عاینده اولدینی حس ایتدی ؟ و ظاهرآ اوکا اطاعت کارکورونکلر بر ابرپلاتی تبدیل ایتدی و بر چو سریع فروا . زورلره، تحت البعلر ل الشاست قویولدی . بونی آمریقا و انگلتره نک عین طرزده تشبثی تغییب ایتدی . آمریقا متعدد قرووازور و تحت البحر انساسی ایچون بر پلان تنظم ایتدی و هوونغ فونقده کی اساس بجزیری تهدید آلتنده حس ایدن انگلتره ، سیناپورده یکی بر اساس بجزیری قویبوردی . بوضعتی زاپوچیا روسیه یه تقریب ایمکده در . آمریقا قارشی الاری سربست بولنچ ایچون ، زاپوچیا ، روسیه ایله صلح عقد ایمکه و همان حسن امنیتی تأسیس ایمکه محناجدر .

بو وضعیتک عوایقی نه اولاً بیلر ؟ اول امرده اوروپاک یکیدن احیاسی فکری ، اوروپاک تغیری ایچون بر تروست تشکله نتخر اولدی دینیله بیلر . بر بولوک جهان صارصیتیسی علامی مواجهه سنه بولندی غمزی قید ایمیلیز . اعمار و قایی ، یالکز آمریقا و انگلتره کیبی سرمایه دارانی وقت جزوی بر صلاح ازانه ایدن هنگلکنله مشاهده او نتقدده در . بر عتیق یکی مجادله لاره طوغرو ایلریه یور . اردو موجودلری و حرب بودجه لری ، هر یرد ۱۹۱۴ ده اولدینه دها یوکسکدر . ۱۹۱۴ ده اولدینه دها دها و خیم حرب ہمکاری موجوددر . یکانه عمله دولتی ، هر زماندن دها قوتی اولنله برابر هر زماندن دها بولوک نهیدلره معروضدر . عکس انقلابک امیدلری غالب اویشددر . جهان بروله تاریایی هر احتماله قارشی غایت تیقظ داورانده در . آلمان عمله صنی و آلمانی انقلابی ده تهدید آلتنده در . آلمان استداد ایتسی موضوع بحث اولاماز . انگلتره اونک دوستگی قازانه رق ، حین حاجته اوندن روسیه علیه استفاده ایمکی دوشونیور . لوزانه قونفرانسک صوک دوروه لرنده وضعیته مشاهده ایدیلن تبدل بوندن ایلری کلکده در . قونفرانسک هایتنده فرانسه عالم اسلامک دشمنی لورد کورزون ده دوستی کی کورزونبوردی . لکن بوراده کورزون قطی بر خطا ایشله دی . روسیه نک تورک میل حركته معاویتی تورک کوبیلوسیله ، روس کوبو سنک منفعتلری یکدیگرینه اویغون اولدینی قناعتندن ایلری کلیوردی . بونک تیجه سی او لارق تورک کوبیلو کنله لرینک روسله قارشی اسکیدنبری بسله دکاری کین ازاله ایسلن اولدی .

ایچون قلیه اوغرامشدی . بو ، انگلتره ایچون او مهم بر میتریسی ضایع ایمکه معاویت . بونک ایچون درک «بیور بروق» نامنده کی متخصمه فکری انگلتره ده غالب کلکده در . بیور بروق کوره آوروپا مناسباتی اوقدر دریندن صارصیلشدرک . آرتق حال حاضر بحرانک هیچ برسورت حله افتراق ایته منه اختیال ویریله من . وسلامت آنچه مستملکلردن کلیرسے کلجدکدر . لورد کورزونک روسیه یه کوندردیکی نوطه لر بوفکردن ملهم اویشددر . بونک سبی ، روسیه نک اکشاف اقتصادیسته و شرق و قایعنه مند بیلر . روسیه ده یکی سیاست سویسیالیست اداره یی ترصین ایتشدر . بونه بیز الی میلیون آلتون روبه قیمتنه اخراجانه بولنچنی تشنین ایدبیلر . بوصورتله بولوک منابعی واسع مقیاسه ترقیه مظہر ایمک ایچون . هم منابع الک پکیرمش او لا جقدر .

میرباخ و زه نهال هوفان بر هست لیتوسق معاهده سنسی قبوله روسلری تهدید آلتنده مجبور ایمکله اوراده بربولشویک اداره یی آلتنده بر ملی حرکت تولید ایتشدر . کورزونک نوطه نزی بومی عصیتی تخریک ایمکدن باشه برشیه یار امامشددر . کورزون شرق حادثه ده لایق اولدینی اهیتی عطف ایمه شدر . انگلتره نک دشمنی یالکز روسیه دکادر . اونک ایمکجی دشمنی ده اسلام علییدر . او عالم ، که مراکزنده سلطنتی تورکیا دولتی بولنچه و طرف طرف اویانه ده در . بونک ایچون انگلتره یونانلری تخریک ایده رک تورکیا به بالواسطه برضبه ایتدیر مکچایش شدی . بومیدلر بوشہ کیتدى . یونانلیلر آسیای صفراده مضمحل اولدیلر . او وقت انگلتره لورد بیقونسیلرک پروغرامی تحقق ایتدیر مکه غیرت ایتدی ؟ روسیه ایله مجادله تورکیا ایله صلح . تورکیانک انگلتره طرفندن خصب ایدیلن ولايتلری استداد ایتسی موضوع بحث اولاماز . انگلتره اونک دوستگی قازانه رق ، حین حاجته اوندن روسیه علیه استفاده ایمکی دوشونیور . لوزانه قونفرانسک صوک دوروه لرنده وضعیته مشاهده ایدیلن تبدل بوندن ایلری کلکده در . قونفرانسک هایتنده فرانسه عالم اسلامک دشمنی لورد کورزون ده دوستی کی کورزونبوردی . لکن بوراده کورزون قطی بر خطا ایشله دی . روسیه نک تورک میل حركته معاویتی تورک کوبیلوسیله ، روس کوبو سنک منفعتلری یکدیگرینه اویغون اولدینی قناعتندن ایلری کلیوردی . بونک تیجه سی او لارق تورک کوبیلو کنله لرینک روسله قارشی اسکیدنبری بسله دکاری اقصای شرق حفته ده برقاچ کله . سویلیه لم . بوراده

کنجلک و ایشجی کنجلکی

سوزه قاریشدیریلایان، کندیسه تعلق ایده‌ن هی هانیکی بر ایش ایچین رأینی آلمه بیله لزوم کوسته‌رمه‌ین بو طرز تربیه کنچی محبوب، حقنی آراماز، عاجز بر وضعیته سوقار.. و اوئی جمعیته، دیکر اسیر جیلک الله حاضر، قوربانلوق قويون حالتده کوندہ‌ریر .. بو اسارت کنجع قیز ویا ارکك اوله‌تجهیه قدار، حیاتی کندیسنه ریط ایده‌جکی رفیق ویا رفیقه‌سنک اتخابه وارنجه‌یه قدار، حتی بعضًا اولندکدن صوکره بیله دوام ایده‌ر.. کنجلک آز پارا فازانه‌بیلمه‌سی، عالله‌سنه محتاج اولله‌سی در حال عائمه‌وی قوتزوی، آمرینی احباب ایتديریو.. کوریلیورکه بوراده اقتصادی اسارت شیخی اسارتی دوغوردیور.. دوازده مأموريت، فابریقه‌لرده ایشجیلک، دکانلرده چیرافق، شرکتلرده مستخدملک ایده‌ن کنج اک ای صویونما واسطه‌سیدر، بوتون بو یزلرده چالیشان کنجلک، بویوکلارلایادینی ایشی پاپار، اونلر قادر چالیشیر، تله‌رکن آدینی معاش، یومیه دائمًا داهها آزدر.. همن همن بویوکلرک نصف درجه‌سنده‌در.. بو حال سرمایه‌دارلرک دائمی بر چوچوق، کنج ایشجی اوردوسی چالیشدیر تما لرینی انتاج ایده‌ر.. فضلله چالیشان، ای غدا آلامایان بو ایشجی کنجلکی صحت اعتباریله دوشمکه باشلار.. هله زواللی قیزلر، پاپلیشلری ایجانی ضعیف بنه‌لی اولدقلرندن اک بسیط بر خسته‌لغک قورباپی او لماغه نامزد بر حاله کلیرلر..

کنجلک، بورزو و ازینک بو مختلف اسارت زندانلرند، ایکلرکن یکی برال اونلری باشقا بیره سوروکله‌ر.. بو سفر عسکرلک گلش، اونلری وظیفه باشه چاغیریر.. کنجلک زمانشک قیمتلى بر قاج سنه‌سی ده اوراده، یینه سرمایه‌دارلرک حیاتنک محافظه‌سی او غورنده محو اولوز..

کنجلک، اوینش ایله یکرمی یاش آراسنده قاتل، جانل آتشلی برکنله‌در، روچی عنوز کپله‌نمەس، صاف وبا کر قاله‌بیلەش بو بیوک قوت، شیمدیکی بوزووا جیعتلرینک اک بیوک انتادکاهی، تلیدز ..

فابریقه‌لرده اک آغیر ایشلری یاپان، بوتون صنایعده چیراق وضعیته بولوان، حربرله اک زنده، اک تازه بر قوت دی یه صایلان یینه بو اوینش ایله یکرمی یاش آراسنده کی کتله‌در.. شو حالده: کوریسوردز که کنجلک هر ایشی یاپان، کندیسندن اک چوق استفاده ایدیلن معظم بر قوتدر..

چوق مساعد شرائط آتنده عالی تحصیلری یاپاپیلن، صالحونلرده دانس ایده‌بیلن پك اوافق بر زمره‌دن بحث ایمک ایسته‌میوردم.. بو قسم، شیمدیکی جیعتلرده مفید اوینقدن زیاده حاضر یه‌یجی وضعیتددر.. اصل بحث ایمک ایسته‌دیکم کنجلک؟ چالیشان، ازیلن، صویولان ۋېیاتلى بو مفید کنجلک‌کدر.. و کنجلک دیدیکەز زمان یونی آكلامق، مجبور یتندەییز.. حیات مجادله‌سنه يکی آتیلەش کنجلک، جیعتلک کېلەنچ، لوڭوریا قوقان، محیطلەن نسبتاً او زاق قالدینی ایچین، محبوب، صیقلغان، چىكتىشكىتىر، هر هانکی بر تائىزه چوق چابوق قاپلیر، بو اعتبارله، ازیلکه، صویولە، چوق داهها مساعدددر.. ایشته بوضعيتى نظراعتباره آلان سرمایه‌دارلر و شیمدیکی جیعتلک قورناز اداره‌جىلری، کنجلرک بو وصفلرندن اعظمى مقدارده استفاده ایمکىدە درلر..

کنجلرک و کنجللک اسارتی، داهها عالله حیاتندن باشلار.. لزوملى، لزومسىز صىقى بر قوتزوی، فضولى قىيدات، آنسه، بابا، آبلاء، آغا بک وضعیتلى بوعائمه‌وی اسارتىك قىصه بر حدودىنى چىزەپىلير.. بویوکلاری یاسنده

استحصالك فوق العاده مهم بىرگى حالت قويمىشدر.. بىكۈن
ھېزىدە كىنجلىك وضعيقى، صويفون واسارت اعتبارىلە،
پولە تاريانك دىكىر قىسىلىنىڭ وضعىتىن چوق داها
قادار.. بوجال، حرب زمانىندە، قاپيتالىست بىرالىرى
سەلزىندە داها زىادە بىرەدلاشمىشدر.. آرتقى دىئې بېلىزكە،
ايىشىي كىنجلىكىنىڭ بدنى واحلاقى، مادى و معنوى سفالته
دوشىماسى تەلەكىسى، بوتون چىيلاقلىغىلە، خىاعىتىلە
موجوددر، شېھىزىكە، ايىشىي كىنجلىكى بۇقا و ضعيقى
ايىشىي صنفتىك حياتىندە خصوصى بىرىشى دەكلەدر.. چۈنكە
ايىشلە يىجى كىنجىك، ايىشىي صنفتىك بىرجزى دىر.. بناه عىلە
بۇنك طالىي بىرولە تاريا كەنلەسنىڭ طالىنە باغلى دىر.. بۇ
كوسىتىريوركە، ايىشلە يىجى كىنجلىكى قورتارمىق اىمچىن
يابىلە جىق بىجادە، بوتون ايىشىي صنفى قورتارمىق اىمچىن
يابىلە جىق بىجادە ساخەسندە جريان ايدەر.. چۈنكە
ايىشىي كىنجلىكى، فابريقه و مؤسسه لىردە، كىندى بوبىوك
يولداشلىرى يانسىدە اوئلەر كىنجلەكىنى اوودە چىكىور.. فقط
كىنجلەك، بوبىوكلىرىن فضله زەخت و سفالىت اىمچىدە درە،
حرب زمانىندە سېرلاردى آكلامادن جان و يەنلە، دماغە
روح و معنويتلىرىنى ضرۇرە اوغرىماانلار، مىليونلار جىه كىنج
ايدى. يىكى يېتىشكە بولۇنان نىسلەن بىنه مىليونلار جىسى،
بو تعضو و بوبىومە سەلزىندە حرب سفالىنىڭ تضييق آلتىندە
عمايمە خەتلىرىنى غايب ايتىدىل.. قاپيتالىستلىر طرفىدىن عزف
قانۇنلار آلتىندە طوتولان بوكىنجلىك اوستىندە سرمایه
خۇومنىڭ ضربەلرى مضاعف شاقيرىتىلە باطلابور..
كورولىوركە. ايىشىي كىنجلىكى، هەر خصوصىدە فضله ازىلەن،
صىوپولان بىر كەنلەدر.. بىنه بۇنلاردىكە، ئاك آز مدافعە
امكانلىرىن مالكىدەرلار.. شېھىزىكە، بوبىغىر طېيىي وضعىت
چوق زمان دوام ايدەمەز.. كىنجلەك، قورتۇلۇق و سىلەكىنىڭ
احتىاجىنى چوقىندر حىسن ايدىيىور.. چۈنكە ايىشىجىلەك هېتىت
بىمۇعسى دە قاپيتالىزمك، كىندى كىنجىسلىك محىت و حىاتى
نەصورتەن مخواپتىدىكە، بوكىنجلىكى ئىش بوبىوك سەمالە ناصىل

بوتون بواسارت و صويفون دورە لەندن سوکەر،
صاغ قورتولە بىلەن بىختىار كىنج، عليل، مىرىپىن بىرايشىي،
حقىقى، بىتلەكى قورۇپا ماز بىرالىان، هەشىنە لاقدى، حىاتى
فراغت و توكل اىمچىدە كېرىمكە محكوم بىرەنەدە و ضعيتى
كېرىر.. بوكىنج كە، طاشىدىنى اسارت زنجىرلىرىنىڭ آغىرلىنى
اونى عصيائە سوق ايدە جىك درجه دە آغىر و چىكىلمەزدەر..
او يىنه صوشار.. اساساً اىچىلۇندە مستتالىرى، دوركە،
اسارتىك تىقىداتە عصيائە اىمچىن آتشىن طېيىتلىزى بىلە
اولسە بىبىويك زنجىر، بوتون يوقارىدە كىلەك فوقدە اونى
سېمىقى سارار.. بوسىمى اسارتىدر.. زىرا، بورژۇوا
جيىتلىرىندە كىنجلەك هەشىدىن محروم در.. اتىخاب اىتمەك،
ايدىلەك، جىىتلىرى كېرمك، حقىقى آرامق سورىمە، اونىك
اىمچىن يېلىمەسى امكاني اولىمايان شىلىردىر.. بورژۇوا
جيىتلىرى، بوصوڭ اسارت زنجىرلىنى طاقارلىكىن بوتون
عىتمىل حەكتىلىرى، سىزىتىلىرى بىلە بونكە قابامش
اولدقلرىتە قانعدارلار.. اىشتە كىنجلەك و كىنجلەز بۇ
وضعيتىدە در.. بوش رانط مەلکىتىك حال سىلەجىدە اولدابىنى
آتىلدە در.. فقط حەربلىر، واونزاك دوغوردىنى اقتصادى
بىرالىنلار، كىنجلەك تامىلە سارصان، محو ايدىن قاصىرەنەلر
ماھىتى حاۋىزدارلار.. حرب و اونى متعاقب كلىن دورە،
استحصالىدە بولۇنان كىنجلەك، داغا حەربىن اول باشلامش
بولۇنان و كىندىكە چوغالان سەفالىلىشىرى يېلسىنى تىعجىل
اىمچىدەر. كىنجلەك ئال ايىشىجىلەكىنىدە - بىرەنەدە قادار -
چىراق اولهرق قاچق امكانتىزلىنى، اولداقچە بوبىوك كەنلەلارى
صنايعىدە و غير معلم ايىشىجىلار اووردۇسندە طوبلاشىدەر..
مع مايقىه صنايعىدەدە چىراقلىرى اىمچىن حىات، اىنى و اىستەنلىن
برىشكەدە دەكلەر.. هەنەقادار ئال ايىشىجىلەك چىراقلىرىنى
فضله سەرسىتى، بىر آزىدە بوكىشكە اجر تىلە مالكىسلىرىدە
حقيقىتىدە بۇنلار كەنلە حىاتى دىكىر يولداشلىرىنىنى فرقلى
دەكلەر..

مېخانىكى قوتلىك اپارلەمەسى، ايىشىي كىنجلەكىنى

درنکلر طرفندن مدافعه ایدیلیدی.. آلان ده ایدیله بور.. چونه، خان آمستدام ین‌المل آداملری طرفندن اداره ایدپلن درنکلر، بر چوچ مملکتلرده، نظام‌نامه‌لریله کنجلرک درنکلره کیرمه‌لرینه پك زیاده مشکلات چیار‌مشل و باخود بوئی بوسبوتون امکانسز بر حاله صوق‌شلدر.. بعض مملکتلرده درنکلرک کنج اعضالری رأی و حق صاحبی ده ده‌کلردر فقط بویله بر وضعیه انقلاب‌جی پروله‌تاریا و ایشجی کنجلکی صبر ایتمه جکدر.. بو وضعیت، يالکن حمایه‌سز و اک انصافسز بر صویغونه معروض بولونان پروله‌تاریا کنجلکی ایچین ده‌کیل، عینی زمانده یاشلی پروله‌تاریا ایچین ده اک آغیر ضررلری ایجاب ایتدیریر.. زیرا: کنج پروله‌تاریانک وضعیتک هر فالاشه‌سی، اجرتلزی قیصاله‌ق ایچین قول‌لائیله جتلری جهنه، ایشجیلرک دیکر قسم‌لاریستک وضعیت‌لرینک ده فالاشه‌سی دیکدر.. پروله‌تاریا کتله‌ستک هیئت مجموعه‌ستک سیاسی حلتری مدافعه ایدن، قول‌تولوش صاواشلرنده اوئله رهبرلک ایدن (اجتماعی انقلاب پارتیاری) ناصیل که موجودس، کنجلرکده، اهمیت حیاتیه‌یی حائز مطابی ایچین چارپیشان، مجادله ایدن برلکلری او‌لایدیر. یوقاریده کی مطالعه‌لردن آکلاشیلورک، کرک یاشلی ایشجیلرک کرسه کنجلکک اقتصادی صاواشنده اوئله رهبرلک ایده جک [درنکلر - سندیقال] در.. و ینه یوقاریده کی مطالعه‌لردن آکلاشیلورک، کنج و یاشلی ایشجیلرک منفعتلری مشترک، دشمنلری مشترکدر.. شو حالد منطقاً، مشترک دشمن قارشو‌سنده متحد بر جبهه ایله مجادله ایتمدیر لازمدر..

۹۲۳ نیسان ۱۹۷۵

مددع نجت

آندیشه آرتق بر سرچی صفتیله باقاماز.. زیرا سرماهه‌نک مشترک هبو ملریه قارشی بوتون قولتلری برلشدیرمک صورتیله مشترکاً قارشی قولولاپیلیر.. بوتون بیویو قاریده کی مطالعه لردن صوکره دینله جکدرکه: ایشله‌جی کنجلکی حایه و مدافعه ایدن کیمدر؟ کنجلکک سرمایه قوتنه قارشی اقتصادی مجادله‌سی کیم یا‌مالیدر؟ بوجادله‌لری اداره ایده جک واشجی کنجلکنک حقنی قول‌ویاجق [درنکلر - سندیقال] وبالذات کنجلرک کندی اقلاب و تشکیلاتلریدر. درنکلر - سندیقال: پروله‌تاریا هیئت مجموعه‌ستک اقتصادی تشکیلاتلریدر.. بز بیلورزکه، ایشجی کنجلکنک بوتون پروله‌تاریانک منفعتلریله چارپیشه جق ضد منفعتلری یوقدر.. بالعکس ایشله‌جی کنجلکک منفعی، بوتون ایشجی سنتک کیلره برابردر.. زیرا یاشلی ایشجیلرک منافق، ایشجی صفتنه حقنی یزنه، صاعلام و قوتلى برنسل الده ایتمک ایچین، کنجلکک مطلق صورتده حمایه‌سی استلزم ایده.. ینه عینی منفعت سبیله، داها اوچوز کنج ایشجی قول‌لائیلمناسه مانع اولنی طاب ایده.. ینه بو منفعتدرکه، ایشجی کنجلکنک اجرت آزالیجیلر و غره و قیرجیلر اوهرق استخدام ایدیله‌ستک منعی ایسته..

کورولیورکه، ایشجی کنجلکنک کندی اقتصادی مطابی ایچین مجادله‌سی، عمومی اقتصادی مجادله‌نک يالکن بر قسمی در.. و خصوصی بر اقتصادی کنجلر تشکیلاتی لزو مسزد.. حق بوله بر تشکیلات، عموم پروله‌تاریا منافقه - کنجلک منافقه قارشی قول‌ویاجق ایچین - ضرری بیله اوچور..

شو حالده (درنکلر - سندیقال) کنجلر بیزکی ایله مشترکاً کنج ایشجیلرکده منفعتلری سرمایه‌دارلر قارشی محافظه ایچکله وظیفه داردولر.. مع‌ماقیه شیمندی‌یه قادر، ایشجی کنجلکنک منفعتلری، پك نادر اوهرق

ایشجی دن اقتصاد ایمک قایغوسیله - بو وظیفه لرندن بشقه پك چوق ایشلر ایله اشغال ایدیلکده در .

از جمله ٣٠ لیرا آلان اوچنجى قاپدان بروجه آتى و ظاهله دخى موطفدر : کى قالقار ایکن کىنلک بوتون اوراقنى و مسوريه تذکره لىنى يابدېرىر . کى قالقمادن اول آنبار باشندە بولنەرقامتىھنك يزلىشىزىلمەسە و تعدادىنە باقار ، و تسلیم آيدى . اوردىسولارى امضى ايدى . بو امته او زەرنىنە او لاچق هر نوع خسارات وزىيالك مسئۇلى كىندىسى در . بوندن سىكىرە كىنلک حرکتى ادارە ایمک يىنه كىندىسىنە ترتىب ايدى . قىيچ اوستىنە بالامارلۇك و دەميرك آنەسە دقت ايدى . کى حرکتە كىلدىكى وقت قاپدان كۆپرسە چىقارق درت ساعتىك واردېياسنى اكال ايدى . بوتون بو يورغۇنلىقلەر بدل آنچق درت ساعتىك براوھقۇ اىچيون قارەسەنە چىكىلەر ، اىكىنچى درت ساعتىك نوبىتك ختامىنە بىلەنە كىرىلەنەر . بناه علیه امتهنەك اخراجىنە نظارت وظيفەسىلە موطفدر . درت ساعتىك اىكىنچى او يقۇ زماڭى ايسە بوصورتە بورا يەخسۇر ایمک مجبورىتىدە قالىلەر .

دوام ايدىن بىر كۈنلەك زمانىدە بو زواللى قاپدان آنچق سكىز ساعت او يوپا يىلىپ . بالقاپلە اون آلتى ساعت ايش باشندەدر . بوتون دنيا اىشجىلەر (سكىز ساعت ايش) اىچيون مجادله ياپاركىن (اون آلتى ساعت ايش) قابل تحمل مىدر ؟ . بارى بو فضله اىشە مقابل فضله اجرت آلتىسە ! ...

بوتون تىجار قومپانىالرى بىيازىجىي ، بى آنبار مأمورى قوللائىق مجبورىتىدە دىزلى . حتى کى او زدىسولارى او زىرنە محرر « کى يازىخىلەرى تىزىنە تو قىف اوئەجىقدەر ». جىلەسى بو مجبورىتىك عىن زمانىدە بى مجبورىت قانۇنە اولدىنە دخى افادە ایمکدەدر .

قومپانىالار آيدە آلتىش لىرا قازانچى اىچيون هم قانۇنە ،

سفان تجاريه قاپدانلىرى

استانبولدە سفان تجاريه مستخدمى ؟ داها دوغرو بر تىمير ايلە دىكز اىشجىلەر مەم بىيكۈنە بالغ اولىقدەدر . بوتون بوزەرگە والىمنورلارى بولنان قاپدانلار بىلە تشىكلا - تىزلىق يوزىنەن بويوك محروميتلەر اىمچىدە بولنۇرلار . حال حاضردا بو اىشجىلەر چالىشىدقىلىرى قومپانىالار اوچ قىسمە تىرىق اوئەبىلىر :

- ١ - حکومت ادارەسەنە بولنان « سيرسفان » . تىخىيىنە (٢٠) بويوك (٢٠) كوچوك كىيىچىلەر مەم بىلەنەر .
- ٢ - خصوصى توركى سرمایه دارلىرىنە عائد قومپانىالار . بونلار مقدارى دخى بويوك كوچوك يكىرىمى يە بالغ اولور . چالىشىدقىلىرى كىيلەر آلتىش قدزىدەر .
- ٣ - اجنبى سرمایه دارلىرىنە عائد قومپانىالار . عددى دخى اونى تجاوز ايدى .

بو صوك قومپانىالار كىنى تىعەلرندن بشقە اىشجى استخدام ايتە بورلار .

بى كىلەر دە چالىشان مستخدمىنىڭ معاشى ئ١٠٠-١٤ لىرا آراسىنە تىخالىف ايدىپىور . کى سوارىسى ، بىنچى قاپدان ئ١٠٠-٨٠ ، اىكىنچى ٤٥-٥٥ ، اوچنجى ٢٥-٣٥ لىرا اولىقدەدر . کى لىرە بى ملازم قاپدان داها استعمال ایمک لازم كىلەر كىن تجاري قومپانىالرى فضله صرفاتىنە صاقىندىق اىچيون بوملازم قاپدانلىرى قوللائىما يورلار . بو صورتىلە بو وظيفەنى فضله او لارق دىكىن قاپدانلۇك او زىرىتىنە يوكلە . تىبورلار . با خصوصى شرکت خېزىيە و خىلىچ قومپانىالرى مرا وچ كىيى به مقابل بى ملازم قاپدان قوللائىمىسى لازم اىكىن بى اصولە رعایت ايتە مەكىدە ، سيرسفان ادارەسى دخى ملازم قاپدانلىرى بلا معاش چالىشىدقىلىرى مەم .

قاپدان ، کىيى سوق ادارەيە مأمور بى اىشجى در . حال بىلەر كىيى لىزىنە مستخدم قاپدانلار .

بوموتی فابریقہ می غرہوی

صوک دقيقہ ده، بوموتی فابریقہ می عملہ لرینک ایک کون اول اعلان ایتدکلری غرہو وک بلا نتیجہ ختم بولدیغئی خبر آمد. غرہو اعلان ایدلدیکنی دو دیدیغئ زمان، آرقدا شلر مزک موافقین کمال صمیمیتله تھی ایتمشداک. فقط بو تشبیثک ده، معہود تراموای عملہ می غرہو وینک شیع برهزیتله نہیا تھے نہ سندہ باشیجہ مسئولاردن بری اولان عملہ برلکی کاتجی طرف دن ادارہ ایڈلمیسی، بڑی بو یوک اندیشلر دو شور مشدی. عملہ حرکتاری ادارہ ایچون ایحاب ایدن معلومات و قابلیتلردن محروم بولنا لرک مثبت نتیجہ لردن زیادہ آلاش و نمایشہ اهمیت ویردکری بالتجربہ ثابت در. بوموتی غرہو نہ ده جدی حساب لر پالیسی مادی حاضر لقاردہ بولنما دیغئی بلا اختیار حکم ایڈیسیور دق. فی الحقيقة قوز قدیغمسک واقع اولدیغئی او کرنک ایچون تھمینہ زدن چوق آز زمان انتظار ایتدک. بعض رسمی مقاملرک ایلریسی ایچون وعد لری، محبوری رجعی اور تک مخصوص بر قلفدر. علاقہ دار لرک بو کا آل الدائم اقلاری فرض ایڈیسیور ز و امید ایڈیسیور ز، کہ او غر ادق لری سقوط خیال، عملہ آرقدا شلر مزک، بوندن صوکرا، شونک بونک بالا اور الیتھ قابل قسزین، صمیمی وجدی و قابلیتی رہباز لرک دلائلہ حرکت ایمک لزومنی او کرنک ارسون.

قومونیست بیاننامہ می

« آیدینلوق کلیاتی » نک دوقوز بھی صایسی تشکیل ایدن « قومونیست بیاننامہ می » انتشار ایتمشد. علمی سوسیالیزم ک شانی مؤسسیتی قارل مارکس و فرہدیک انسکلپن طرفندن تأثیف ایدیلین بو شاه اثرک مطالعہ می بالکن اجتماعی انقلاب طرفدار لرینه دکل، فلسفہ و اجتماعیات اشتغال ایدن هر کسہ بورجدر. فیثاق (۱۰) غرو شدر.

هذه بر انسانک - او زون سنلر مکتبہ او قومش بر انسانک - حیانی آیا قلر آلتھ آلمقدن چکینہ بورلر. قاپدان سفینہ نک سلامتھ مأموردر. اون آلتھ ساعت ایش ایله بورولیش بر دماغ طیعتیلہ سفینہ پی ویوجیلری بعض قصالہ دو غرو سوروكله بیلیر. قاپدانک دیکر ایشلرہ مشغولیق آسیل وظیفہ سندن کندیسی آییر. مثلا: بر چوق لیانلر آجیقدر. یعنی او فاق بر روز کار دن مثار اولور. بویله بر لیماندہ دمیرلی ایکن قبودان اشیائی تجارتی ایله مشغول بولوندیتی آنده دمیر طاریه رق کمی بر قضایہ او غرار سه بوندن قاپدان مسئول اولور.. بوزوالی قاپدانلر اکثریا معاشری دخی فدا ایمک مجبوریتھ قاپلر. آنبارلرده اولان هر نوع ضایعات و تعدادده اولان خطالری بونلر تضمین ایدر. تعداد خطالریتھ هر زمان معروض قاپلر. مثلا: کینک فالقہ مسنه نظارت ایدر کن مال کلسے قاپدان بونکله دخی مشغول او باقی مجبوریتندور. او حالدہ ایکیسندن بوندہ خطاطی پاماسی ملحوظ دکلیدر؟

حق بر چوق کیلرده قاپدانلرک عددی ایکی به ایندیر لشدر. داها او جوز شرائط ایشلر دکلری ایچون عملی قاپدانلر مکتبیلرہ ترجیح ایدلکدہ در. مقاعد و معزول بھرائی ضابطائی دخی بھرانی آر تبر مقدمہ در. بونلر حکومت نزدنه معاشری اولدیغندن دولایی داها او جوز چالیشمیغه آماده بولونیورلر.

طیعتیلہ سرمایہ دارلر و مال صاحبیتی هیچ بر زمان ایشلر میٹک حقی دوشونه بورلر، اونلر دائی صورت ده کندی منفعتیتھ موافق صورتی التزام ایده جکلر در. بو صورتھ بو کونک قاپداناق بھرانی ایلر لہ بوب کیده جکدرو. آنجو... بونک ایچون یکاہ ہر صورت حل وار در: بونون مسلکہ اشنلرک بزریلہ آکلاشوب طانیش می... کندی حقولی کندیلری مدافعہ ایتمی و نہایت بوسنیتی اطراف نہ برشمہ می در.